

وزارت احیا و انکشاف دهات

پلان استراتیژیک

برای سال های ۱۳۹۶ - ۱۴۰۰

فهرست

۱	پیشگفتار
۳	مقدمه
۷	چارچوب نظری
۷	دیدگاه:
۷	ماموریت:
۷	اهداف کلی:
۷	ارزش های محوری:
۷	ساحات استراتژیک:
۸	موضوعات مشترک:
۸	مینی پلان استراتژیک:
۸	ساحه استراتژیک ۱: انکشاف زیربنای پایدار (سرک و سیستم های کوچک آبیاری)
۸	۱,۱. مقاصد:
۸	۲,۱. هماهنگ سازی نورم ها و معیارها:
۹	۳,۱. کنترل کیفیت پروژه های زیربنائی:
۹	۴,۱. موضوعات مشترک:
۹	توانمند ساختن زنان:
۹	مبارزه با مواد مخدر:
۹	ساحه استراتژیک ۲: آبرسانی و حفظ الصحه پایدار دهات:
۹	۱,۲. مقصد:
۰۱	۲,۲. مدیریت خدمات بشکل مصئون:
۰۱	۳,۲. موضوعات مشترک:
۰۱	توانمند ساختن زنان:
۱۱	حفظ محیط زیست:
۱۱	مبارزه با فساد اداری:
۱۱	مبارزه با مواد مخدر:
۱۱	ساحه استراتژیک ۳: انکشاف انرژی پایدار و قابل تجدید:
۲۱	۱,۳. مقصد:
۲۱	۲,۳. تهیه انرژی آفتابی:
۲۱	۳,۳. تهیه انرژی برق آبی:
۲۱	۴,۳. تهیه انرژی بادی:
۲۱	۵,۳. تهیه انرژی بیوماس (توده بی):
۲۱	۶,۳. سرمایه گذاری و هماهنگی روی انرژی و برق رسانی در دهات:
۳۱	۷,۳. موضوعات مشترک:

تقویت و توانمند سازی زنان: ۳۱

محافظت از محیط زیست: ۳۱

ساحه استراتژیک ۴: انکشاف صنایع و تشبثات کوچک و متوسط دهاتی: ۳۱

۱,۴ مقصد: ۳۱

۴,۲. بهتر سازی هماهنگی بخاطر انکشاف اقتصادی: ۴۱

۳,۴. زمینه سازی برای تشکیل نهاد های موثر در محل: ۴۱

۴,۴. ایجاد زمینه برای قرضه های قابل پرداخت، بشمول قرضه اسلامی در دهات: ۵۱

۵,۴. ارائه خدمات انکشافی برای کسب و کار و تشبثات: ۵۱

۶,۴. تأمین شرایط اقتصادی در هماهنگی با سایر سکتور ها ۵۱

۷,۴. تأسیس مارکیت های محلی (در سطح ولسوالی ها) ۶۱

۸,۴. تعلیمات تخنیکی و مسلکی ۶۱

۹,۴. قریه ما افتخار ما: ۶۱

۱,۴. موضوعات مشترک: ۶۱

توانمند ساختن زنان: ۶۱

محافظت از محیط زیست: ۷۱

مبارزه با مواد مخدر: ۷۱

ساحه استراتژیک ۵: تقویت حکومتمداری محلی: ۷۱

۱,۵. مقاصد: ۸۱

۲,۵. تقویت نقش شوراهای انکشافی محلی در دهات: ۸۱

۳,۵. تقویت نقش شوراهای انکشافی محلی بعنوان مجرای انکشافی: ۸۱

۴,۵. پلان انکشافی شورای محل / کلستر: ۸۱

۵,۵. پاسخ به حوادث و مصئونیت اجتماعی: ۹۱

۶,۵. زیر بنا های تعلیمی و صحی ۹۱

۷,۵. واگذاری مسئولیت های موسسات همکار به کارمندان اجتماعی ۹۱

۵,۵. موضوعات مشترک: ۰۲

توانمند ساختن زنان: ۰۲

مبارزه علیه مواد مخدر: ۰۲

حفظ محیط زیست: ۰۲

ساحه استراتژیک ۶: انکشاف اداره و موثر ساختن عرضه خدمات: ۰۲

۱,۶. مقاصد: ۱۲

۲,۶. پروسه اصلاحات: ۱۲

مقاصد: ۱۲

۳,۶. نظارت و ارزیابی: ۱۲

۴,۶. مدیریت سیستم معلومات: ۲۲

۵,۶. تحقیق و سروی: ۲۲

۶,۶. آموزش و تعلیمات مسلکی و تخصصی: ۲۲

۷,۶. پارک تکنالوژی روستایی: ۲۲

۸,۶. بلند بردن سطح آگاهی مردم: ۲۲

۹,۶. تقویت فعالیت های پالیسی سازی و استراتیژی: ۳۲

۱,۶. تحقق پالیسی های مراجع ذیدخل مطابق به نیازمندی مردم دهات: ۳۲

۱۱,۶. تقویت پلانگذاری از طریق طرح میکانیزم جامع و فراگیر: ۳۲

۲۱,۶. تسهیل زمینه شامل ساختن پلانهای محلی در پلان های سایر ادارات: ۳۲

۳۱,۶. موضوعات مشترک: ۴۲

توانمند ساختن زنان: ۴۲

محافظت از محیط زیست: ۴۲

مبارزه علیه حوادث: ۴۲

مبارزه با فساد اداری: ۴۲

انکشاف متوازن: ۵۲

انکشاف سرحدات: ۵۲

تفتیش داخلی: ۵۲

حفظ و مراقبت ۵۲

۱. حفظ و مراقبت پروژه ها از طریق برنامه ها: ۵۲

۲. حفظ و مراقبت از طریق دهات: ۶۲

۳. برنامه کار برای صلح: ۶۲

میکانیزم نظارتی: ۶۲

سپاسگذاری ۴۳

پیشگفتار

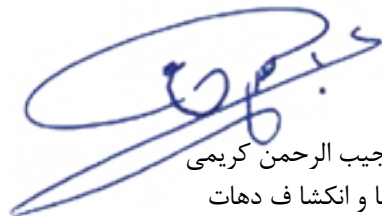
کمبود فرصت های کافی اقتصادی، کمبود زیر بنا های کافی، آسیب پذیری در برابر حوادث طبیعی، کمبود فرصت های شغلی، نبود تحقیقات و سروی های مؤثر، ضعف حکومتمداری و امنیت در دهات از جمله عوامل فقر در سطح دهات کشور محسوب میگردند. مطالعه و رسیدگی به این عوامل در پلان استراتژیک وزارت احیا و انکشاف دهات برای سالهای (۱۳۹۶-۱۴۰۰) به هدف کمک به کاهش فقر از طریق عرضه خدمات اساسی و فراهم ساختن محیط مساعد جهت انکشاف پایدار در دهات در نظر گرفته شده است. وزارت احیا و انکشاف دهات با تمرکز بر ساحات استراتژیک اش چون انکشاف پایدار زیربنا، آبرسانی و حفظ الصحه پایدار، انکشاف صنایع و تشبثات کوچک و متوسط، توسعه انرژی قابل تجدید و پایدار، تقویت حکومتمداری محلی و انکشاف اداره و مؤثر ساختن عرضه خدمات، زمینه خود کفائی و رفاه محلات روستایی را فراهم میسازد.

وزارت احیا و انکشاف دهات مردم دهات را در محراق توجه قرار داده و تلاش می ورزد تا فرهنگ مشارکتی را جهت بهبود سطح زنده گی دهاتیان تقویت بخشد. رهبری و کارمندان وزارت متعهد اند تا همه فعالیت های خویش را به دیدگاهی متمرکز سازند که مبتنی بر ارزشهای محوری، اولویت های ملی واهداف انکشافی پایدار جهانی بوده و روی احیا و انکشاف زیربنا های اقتصادی و اجتماعی بعنوان یکی از ابزار های کلیدی کاهش فقر در دهات تأکید بعمل آمده است.

من به این باور هستم که تقویت روحیه مشارکتی و تعهد به ارزش های محوری، ما را در راستای تحقق موفقانه اهداف تعیین شده در پلان استراتژیک وزارت یاری خواهند نمود. به اعتماد کامل گفته میتوانم که اکنون وزارت احیا و انکشاف دهات در تمام دهات کشور حضور فعال داشته و رهبری تمام فعالیت های انکشافی را در سطح دهات کشور در هماهنگی با سایر نهاد های مرتبط و شرکای همکار به عهده دارد. علاوه بر ریاست ها و برنامه های کاری این وزارت مسئولیت دارند تا در تحقق اهداف پلان استراتژی پنج ساله از هر نوع سعی و تلاش اصولی دریغ نوزیده زمینه عرضه خدمات مؤثر و مفید را با در نظر داشت اصل انکشاف متوازن در سطح دهات کشور، مساعد سازند.

خرسندم که پلان استراتژیک وزارت احیا و انکشاف دهات را برای سال های ۱۳۹۶الی ۱۴۰۰ که به منظور کاهش فقر و بهبود سطح زندگی مردم دهات کشور، پس از ماه ها زحمت و مشوره با جوانب ذیدخل توسط کارمندان داخلی (افغان) این وزارت بازنگری و به زبان ملی کشور ترتیب گردیده است، پیشکش نمایم.

با احترام

پوهنمل مجیب الرحمن کریمی
وزیر احیا و انکشاف دهات

مقدمه

از دید وزارت احیا و انکشاف دهات، کمک به کاهش فقر مستلزم عرضه خدمات اساسی و تقویت نهاد های محلی منعیث مجرای انکشافی جهت رسیدن به انکشاف متوازن و پایدار اقتصادی در دهات میباشد. بمنظور رسیدن به این هدف پیگیری و رسیدگی به عوامل فقر (که در جدول شماره یک مشخص گردیده است)، مشارکت و همکاری متقابل مردم، منابع تمویل کننده و هماهنگی ادارات سکتوری انکشاف دهات که منجر به رونق و شگوفایی دهات، خواهد گردید امر لازمی پنداشته میشود. این وزارت با توجه به اصل منفعت های مقایسوی جهت بهبود سطح زندگی در دهات مکلف و متعهد به شناسایی فرصت های اقتصادی با در نظر داشت توانائی ها، امکانات و منابع محلی موجود در دهات میباشد.

وزارت احیا و انکشاف دهات جهت رسیده گی مستقیم به نیازمندی های محلات دهاتی پلان های انکشافی خویش را از طریق برنامه های ملی و فرعی چون برنامه ملی میثاق شهروندی، برنامه ملی راه سازی روستائی، برنامه ملی صنایع روستائی، برنامه انرژی پایدار و قابل تجدید دهات، برنامه ملی آبرسانی و حفظ الصحه محیطی، دفتر برنامه های انسجام ساحوی، انستیتوت انکشاف دهات، تسهیلات زراعت فراگیر و انکشاف دهات، بهبود معیشت افغان تاجیک در ساحات مرزی، مصونیت و نظارت بر آسیب پذیری به منصفه اجرا قرار میدهد.

وزارت احیا و انکشاف دهات پلان استراتیژیک خویشرا در مشوره و هماهنگی با تمام جوانب ذیربط تدوین نموده و تلاش مینماید تا با عرضه خدمات متوازن عدالت اجتماعی و با راه اندازی انتخابات شفاف و دیموکراتیک، حکومت داری خوب محلی و حضور فعال زنان را در روند انکشاف دهات تامین نماید.

با عرضه خدمات اساسی این وزارت طی سال های گذشته، دسترسی مردم دهات که محور اصلی ماموریت وزارت احیا و انکشاف دهات را تشکیل میدهند، به بازار ها، فرصت های شغلی، مراکز تعلیمی، خدمات اجتماعی، آب آشامیدنی صحی و انرژی روستایی افزایش یافته و در نتیجه امید برای فردای بهتر در اذهان مردم ایجاد و باورمندی مردم دهات را برای زنده گی بهتر تقویت بخشیده است.

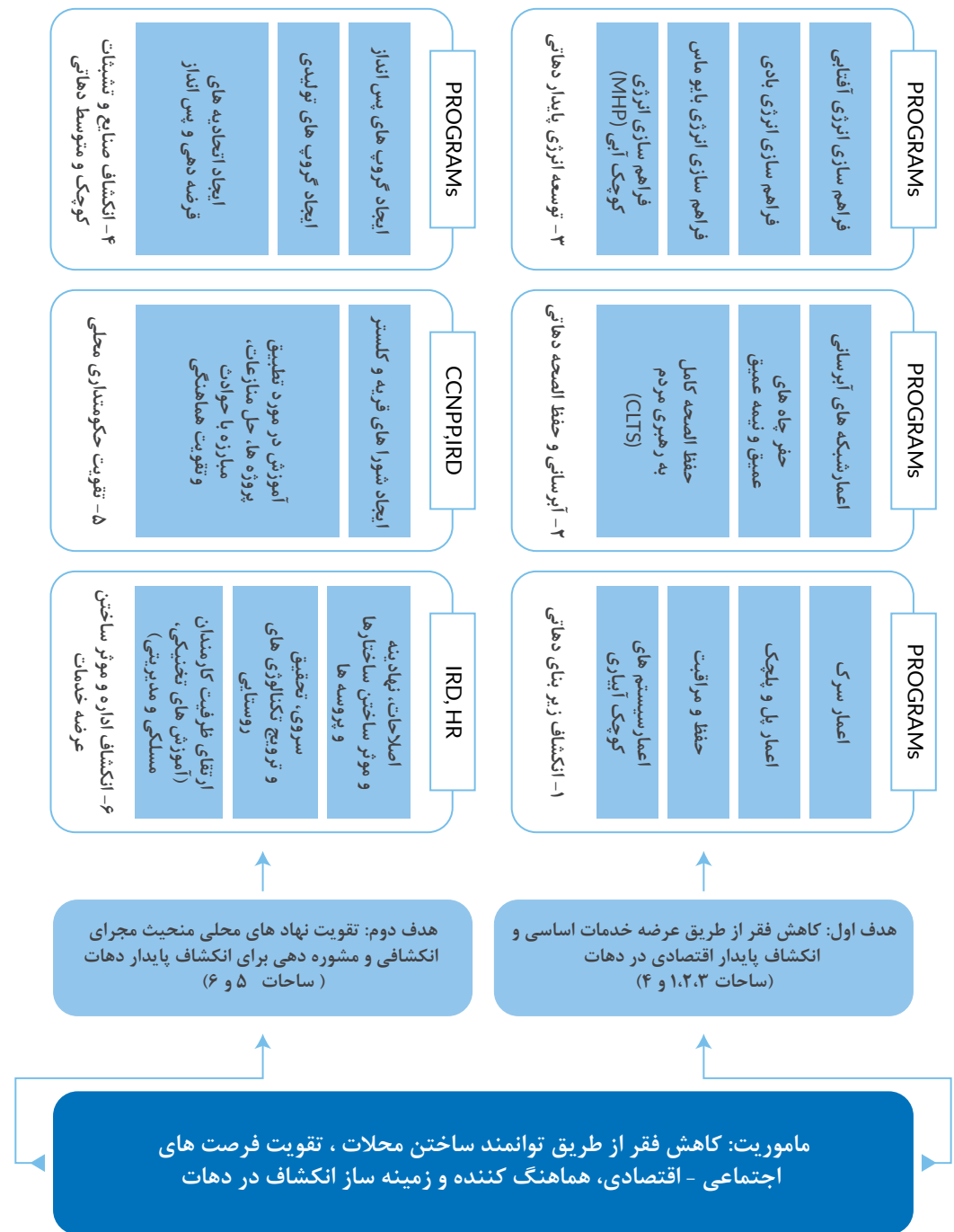
وزارت احیا و انکشاف دهات، جهت تحقق پالیسی های دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جوامع بین المللی و تحقق پلان استراتیژیک خویش نیاز دارد تا ساختار ها و برنامه های انکشافی خویش را بازنگری و منسجم نموده تا بتواند خدمات موثر و مفید را بمنظور دستیابی به رفاه و آسایش مردم دهات، عرضه نماید.

بمنظور نهادینه سازی سیستم ها و ساختار ها، تنظیم عرضه خدمات و کاهش مصارف، وزارت در نظر دارد ساختار تشکیلاتی خویش را که شامل کارکنان خدمات ملکی و برنامه وی میباشد از طریق تطبیق پروسه اصلاحات در راستای اهداف و اولویت های ملی و استراتیژیکی خویش سازگار نماید.

شناسائی و احیای دهات و وزارت توسط بقیه سده شناسائی شامل عوامل

<p>عدم موجودیت فرصت های کافی اقتصادی</p> <ul style="list-style-type: none"> • دسترسی محدود به بازار • کمبود مهارت های مرتبط • عدم استفاده از سیستم های عصری در مهارت ها • دسترسی محدود به قرضه • کمبود نهاد های حمایتی اقتصادی 	<p>وزارت احیا و انکشاف دهات: مهارت ها را برای متشبهین مهیا، با اداره حمایت از سرمایه گذاری کوچک جهت طرح و عیار سازی محصولات و قرضه های کوچک همکاری، زیر بنا را اعمار، دسترسی به انرژی را مساعد و در ایجاد SMEs / VSILAs همکاری مینماید</p>
<p>زیر بنا های کافی کمبود</p> <ul style="list-style-type: none"> • کمبود سرک در ساجات دور افتاده و صعب العبور • کمبود موجودیت مراکز تعلیمی و صحتی کافی • کمبود دسترسی کافی به آب آشامیدنی و حفظ الصحه • کمبود زیر بنا های تولید انرژی • کمبود زیر بناهای زراعتی 	<p>وزارت احیا و انکشاف دهات: مکاتب و کلنیک ها را اعمار، راه و پل ها را آباد، انرژی پایدار و قابل تجدید را فراهم، شبکه های آبیاری را اعمار و دسترسی به آب آشامیدنی و حفظ الصحه را مساعد مینماید</p>
<p>آسیب پذیری در برابر حوادث طبیعی</p> <ul style="list-style-type: none"> • همبستگی ضعیف اجتماعی • هماهنگی نا کافی بین ادارات و موسسات • مدیریت ضعیف خطرات • مهارت ها و دانش نا کافی مرتبط • عدم سیستم های آگاهی قبلی 	<p>وزارت احیا و انکشاف دهات: تصامیم محیطی را تحقق، هماهنگی اجتماعی را افزایش، تدابیر جهت محافظت از محیط زیست را رویدست و مردم را در مورد مبارزه علیه حوادث آموزش میدهد</p>
<p>حکومتداری ضعیف محلی</p> <ul style="list-style-type: none"> • فاصله میان حکومت محلی و مردم • برنامه ها و مهارت های نا کافی برای حکومتداری محلی • عدم آگاهی مردم از حقوق اساسی شان 	<p>وزارت احیا و انکشاف دهات: انکشاف جمعی و متوازن را تحقق، آموزش در مورد انکشاف به رهبری مردم را فراهم و انتخابات محلی را برگزار مینماید</p>
<p>نبود تحقیقات، سروی موثر و پایین بودن سطح آگاهی</p> <ul style="list-style-type: none"> • عدم تطبیق سروی بمنظور شناسای نیازمندیهای واقعی مردم دهات • ضعف تحقیقات همه جانبه بمنظور تحقق انکشاف متوازن در سطح کشور • نبود بیس لاین (مبدا محاصل) 	<p>وزارت احیا و انکشاف دهات: از طریق بخشهای مرتبط جهت شناسائی نیازمندیهای مردم دهات و تحقق عدالت اجتماعی و انکشاف متوازن همه ساله سروی ها، ارزیابی ها و تحقیقات همه جانبه را به منظور تطبیق موثر پروژه ها و برنامه ها راه اندازی مینماید.</p>

فرصت ها / قوت ها	چالش ها / ضعف ها
<ul style="list-style-type: none"> • نیازمندی مردم دهات به عرضه خدمات اساسی • حمایت دولت از برنامه های انکشافی وزارت • تعهد و علاقمندی دونه ها در عرصه انکشاف دهات • حضور فعال وزارت در سراتاسر دهات کشور • ریاست ها و برنامه های کاری با کارمندان متخصص • سابقه دار و مجرب • موجودیت واحد های دومی در سطح ولایات • موجودیت شورای های انکشافی محلی • حمایت جامعه جهانی • اهداف انکشافی پایدار جهاتی • برنامه های دارای اولویت ملی • داشتن انسستیتوت انکشاف دهات جهت بلند بردن ظرفیت تخنیککی کارمندان و تحقیقات در عرصه انکشاف دهات • سهمگیری مردمی در تحقق پروژه های انکشافی • بانک معلوماتی MIS و GIS • بخش نظارت و ارزیابی و کنترل کیفیت مواد • بخش تفتیش داخلی جهت تامین شفافیت و حسابدھی • دفاتر و تجهیزات در مرکز و ولایات • لابراتوار های تست مواد • بخش های دیزاین و انجینیری 	<ul style="list-style-type: none"> • نبود امنیت در بعضی ساحات کشور • بودجه ناکافی انکشافی • محدودیت دونه ها در مورد مصرف بودجه شان در ساحات مورد نظر که انکشاف متوازن را متاثر میسازد • ضعف هماهنگی لازم میان وزارت خانه ها و ادارات دولتی و غیر دولتی • مشکلات و منازعات اجتماعی در بعضی محلات • وقوع حوادث نا گوار طبیعی • تغییر اقلیم و خشکسالی • زمانگیر بودن پروسه های اداری در فعالیت های مختلف • معلومات ناکافی هایدرو جیولوژیکی • نبود بیس لاین و معلومات تاکافی جهت تصمیم گیری • کمبود وسایل و تجهیزات الکترونیکی • ضعف هماهنگی لازم بین ریاست ها و برنامه ها • سیستم ها و ساختار های موازی • معاش کم کارمندان پائین رتبه خدمات ملکی . • ظرفیت پایین تخنیککی و کمبود پرسونل به سطح ولایات و ولسوالی ها • پایین بودن کیفیت مواد ساختمانی • تداخل وظیفوی

چارچوب نظری

دیدگاه:

دهات توانمند و مرفه با اقتصاد متحرک

ماموریت:

کاهش فقر از طریق توانمند ساختن مردم دهات، تقویت فرصت های اقتصادی- اجتماعی، هماهنگ ساختن و زمینه سازی انکشاف در دهات کشور

اهداف کلی:

- کاهش فقر از طریق عرضه خدمات اساسی و انکشاف پایدار اقتصادی در دهات
- تقویت نهاد های محلی منجیت مجرای انکشافی و مشوره دهی برای انکشاف پایدار دهات

ارزش های محوری:

- جوامع روستایی، محراق توجه وزارت احیا و انکشاف دهات را تشکیل میدهد.
- وزارت احیا و انکشاف دهات به حفظ سرمایه گذاری گذشته، حال و آینده جهت تأمین انکشاف پایدار و تقویت احساس مالکیت مردم معتقد است.
- وزارت احیا و انکشاف دهات به انکشاف متوازن، عادلانه و پایدار متعهد است.
- وزارت احیا و انکشاف دهات تمامی فعالیت ها را با در نظر داشت نورم ها و ارزش های حاکم در جامعه، با صداقت، شفافیت، و پاسخگویی، انجام میدهد.
- وزارت احیا و انکشاف دهات به همکاری، هماهنگی و مشارکت جمعی در راستای کاهش تفاوت شهر و ده معتقد است.
- وزارت احیا و انکشاف دهات محافظت از محیط زیست و استفاده موثر از منابع طبیعی را بعنوان ارزش های حیاتی تلقی میکند.
- وزارت احیا و انکشاف دهات به صلح، ثبات و حل منازعات از طریق عرضه خدمات اساسی باورمند است.
- وزارت احیا و انکشاف دهات باور دارد که عرضه خدمات اساسی در دهات، باعث ایجاد اعتماد و تأمین ارتباط میان مردم و دولت میگردد.
- وزارت احیا و انکشاف دهات به نقش و مشارکت فعال زنان در عرصه انکشاف دهات ارزش قایل است.

ساحت‌های استراتژیک:

- انکشاف پایدار زیربنا (سرک و آبیاری)
- آبرسانی و حفظ الصحه پایدار دهات
- توسعه انرژی قابل تجدید و پایدار دهات
- انکشاف صنایع و تشیثات کوچک و متوسط دهات
- تقویت حکومتداری محلی
- انکشاف اداره و موثر ساختن عرضه خدمات

موضوعات مشترک:

۱. توانمند ساختن زنان
۲. محافظت از محیط زیست
۳. مبارزه علیه حوادث طبیعی
۴. مبارزه علیه فساد اداری
۵. مبارزه علیه مواد مخدر

سکتور خصوصی، وزارت شهر سازی، وزارت انرژی و آب، وزارت فواید عامه و وزارت زراعت معیاری ساخته تا در برابر تأثیرات محیط زیست و تغییر اقلیم، پایداری خویش را حفظ نمایند.

۱.۳. کنترل کیفیت پروژه های زیربنائی:

کنترل کیفیت پروژه های زیربنائی این وزارت در همه مراحل سروی، طرح، دیزاین و تطبیق پروژه ها توسط سکتور های عامه و خصوصی تنظیم گردیده و نظارت از کیفیت کارهای انجام شده توسط شورا های انکشافی، کارمندان وزارت و در صورت ضرورت سکتور های عامه و خصوصی نیز انجام میشود. علاوه بر وزارت احیا و انکشاف دهات یک لابراتور آزمایش کیفیت و تعیین درجه مقاومت مواد ساختمانی را با در نظر داشت قوانین و مقررات محیط زیستی برای تضمین کیفیت پروژه های ساختمانی، ایجاد و تقویت خواهد کرد.

۱.۴. موضوعات مشترک:

توانمند ساختن زنان:

مردان و زنان استفاده کنندگان مساوی زیربنای روستایی هستند. دسترسی یکسان به مراکز خدمات اساسی و سهولت های مواصلاتی، افزایش در تعداد استخدام طبقه انات، ایجاد فرصت های کاری و اشتغال، حفظ و مراقبت، نظارت، هدایت و مشاوره زنان در راستای بهبود روستا ها مثال های خوبی برای توانمند ساختن زنان و تساوی حقوق مرد و زن در دهات بوده که تعهدات جندر (جنسیت) را در اهداف انکشاف پایدار جهانی کمک میکند. محافظت از محیط زیست:

اعمار و بازسازی زیربنا های دهاتی و غرس نهال ها در کنار سرکها باعث کاهش آلودگی، آب و هوا و حفاظت محیط زیست گردیده و این کار جز پلان های اولیه این وزارت میباشد علاوه بر مشکلات اجتماعی نیز از طریق بخش های محیط زیستی و اجتماعی حل میگردد. درین سکتور به طور عمده در بازسازی و توسعه سرک های موجود با مسیر فعلی و ستندرد پایین (سرک های که از قبل موجود بوده و حالت شان نا مساعد میباشد) تمرکز نموده که تاثیر کم بالای محیط زیست و محیط اجتماعی خواهد داشت. همچنان فعالیت های این بخش مطابق به قانون محیط زیستی مقرر ارزیابی محیط زیستی، پالیسی ایمنی (محیط زیستی، اجتماعی و ایمنی) بانک جهانی و قوانین و مقررات نافذ کشور انجام خواهد شد.

مبارزه با مواد مخدر:

با ایجاد فرصت های کاری و اشتغال از طریق بازسازی، اعمار، حفظ و مراقبت زیربنا ها و اعمار سیستم های کوچک آبیاری زمینه افزایش محصولات زراعتی مساعد گردیده و بصورت غیر مستقیم کمک مینماید تا استفاده و کشت نامشروع کوکنار در دهات کشور کاهش یابد.

ساحه استراتیژیک ۲: آبرسانی و حفظ الصحه پایدار دهات:

۲.۱. مقصد:

افزایش دسترسی به خدمات آبرسانی، تأمین حفظ الصحه و تعلیمات نظافت جهت بهبود وضعیت صحتی زندگی مردم دهات وزارت احیا و انکشاف دهات زیربنا های آبرسانی مانند حفاری چاه های عمیق، نیمه عمیق با نصب پمپ های دستی مناسب، احداث شبکه های آبرسانی، اعمار مبرز و تعلیمات نظافت را که انکشاف اقتصادی و اجتماعی را در مناطق روستائی تضمین و منتج به کاهش امراض، مرگ ومیر اطفال خاصا اطفال زیر سن پنج سال در دهات کشور گردیده تهیه نموده و هنوز هم مناطق دهاتی به کمبود آب آشامیدنی صحتی و حفظ الصحه محیطی مواجه بوده و دسترسی به آب آشامیدنی صحتی بنابر تخریب منابع آبی از اثر حوادث ناگوار طبیعی در بعضی مناطق آسیب دیده، خشکسالی و تغییر اقلیم مشکلات مردم دهات را در این عرصه بیشتر ساخته است.

مبنی پلان استراتیژیک

وزارت احیا و انکشاف دهات پلان استراتیژیک خویش را بر مبنای مواد ششم، دهم و سیزدهم قانون اساسی کشور، مقرر کرده و فعالیت های مربوطه، اهداف انکشافی پایدار جهانی، برنامه های ملی دارای اولویت و در هماهنگی با پالیسی های دولت و جوامع بین المللی از طریق یک پروسه مشورتی با تمام برنامه های کاری، ریاست های مرکزی و ولایتی و سایر جوانب ذیدخل تدوین نموده و تلاش میورزد در روشنائی این پلان استراتیژیک برنامه های کاری خود را منسجم ساخته و طی سالهای آینده خدمات موثر و مفید را بیشتر از پیش برای دسترسی به رفاه و آسایش مردم دهات عرضه نماید. ساحات استراتیژیک وزارت

ساحه استراتیژیک ۱: انکشاف زیربنای پایدار (سرک و سیستم های کوچک آبیاری)

۱.۱. مقاصد:

- دستیابی به مراکز خدمات اساسی از طریق اعمار زیر بنا های ترانسپورتی
- افزایش محصولات زراعتی از طریق اعمار و باز سازی ساختمانهای کوچک آبیاری

وزارت احیا و انکشاف دهات زیربنا های متعددی را جهت بهبود انکشاف اقتصادی و اجتماعی در سطح دهات اعمار و بازسازی نموده و هنوز هم نیاز به همچو زیر بنا ها در سراسر دهات افغانستان محسوس است. کمبود ارتباط کافی و دسترسی محدود به خدمات اساسی و بازار ها و کمبود زیربنا های کافی و مناسب آبیاری، مولدیت زمین های قابل زرع موجود را متأثر میسازد. همچنان حوادث طبیعی بالای زمین های زراعتی، کانال های آبیاری و سایر سرمایه های ضروری معیشتی تاثیر ناگوار می گذارد.

اگر چه زیربنا هایی که از طریق برنامه های این وزارت در دهات کشور اعمار گردیده است، سطح فقر و آسیب پذیری را کاهش داده اما با توجه به سطح نیازمندی در دهات کشور اعمار زیربنا ها و عرضه خدمات به مردم دهات بسنده نمیباشد. بنابراین جهت تحرک انکشاف اقتصادی و اجتماعی، به سرمایه گذاری برنامه های وزارت احیا و انکشاف دهات روی اعمار زیربنا های بزرگتر به سطح قریه و ولسوالی نیاز محسوس میشود که با ایجاد شورای های کلستر از طریق برنامه ملی میثاق شهروندی به این مأمول رسیدگی خواهد شد.

وزارت احیا و انکشاف دهات به اعمار سرک، پل، پلچک، دیوار های استنادی، کانال های آبیاری، دیوار های محافظوی، ساختمان های کوچک آبیاری، زیر بنا های تعلیمی و صحتی و زیربنا های مشابه در دهات ادامه خواهد داد. وزارت احیا و انکشاف دهات تلاش خواهد نمود تا توازن را در فراهم ساختن زیربنا های متوسط که تعداد بیشتر مردم قریه ها و ولسوالی ها را تحت پوشش قرار میدهد در نظر بگیرد

۱.۲. هماهنگ سازی نورم ها و معیارها:

وزارت احیا و انکشاف دهات در نظر دارد نورم ها و معیارهای مناسب را برای همه پروژه های زیربنائی مانند سرک، پل، بند های کوچک و متوسط آبیاری، آبرسانی و انرژی و سایر پروژه های زیربنائی در هماهنگی با اداره ملی نورم و استندرد،

با توجه به ضرورت های متداوم زیربنا های آبرسانی، میزان دسترسی دهات به خدمات اجتماعی خاصاً آب آشامیدنی صحتی ناکافی تلقی گردیده و وزارت احیا و انکشاف دهات به جذب سرمایه گذاری روی اعمار زیربنا های کوچک و متوسط آب آشامیدنی و حفظ الصحة محیطی در سطح قریه و ولسوالی تلاش جدی را با در نظر داشت حد اقل خدمات معیاری که در برنامه ملی میثاق شهروندی ذکر گردیده مبذول خواهد نمود.

مطالعاتیکه از طریق برنامه مشترک نظارتی (JMP)، سازمان صحتی جهان (WHO) و صندوق وجهی ملل متحد برای اطفال (UNICEF) میزان پوشش خدمات آبرسانی و حفظ الصحة را به اساس سروی های خانواده ها به شمول سروی ارزیابی خطر و آسیب پذیری (NRVA)، سروی وضعیت زندگی مردم افغانستان (ALCS)، سروی چند شاخصه افغانستان (AMICS)، سروی سر شماری و صحت افغانستان (DNHS)، در ساحات شهری و دهاتی صورت گرفته است. میزان پوشش خدمات آبرسانی و حفظ الصحة در مناطق دهاتی برای سال ۱۳۹۵ تخمین نموده که ۵۳٪ نفوس دهات به خدمات ابتدایی آب آشامیدنی صحتی و ۳۹٪ نفوس دهاتی به تسهیلات ابتدایی حفظ الصحة محیطی دسترسی دارند. طی پنج سال آینده در نظر است دسترسی مردم دهات کشور به آب آشامیدنی صحتی از ۵۳٪ به ۸۶٪ و تسهیلات حفظ الصحة محیطی را از ۳۹٪ به ۵۶٪ افزایش داده و میزان قضای حاجت در فضای باز را از ۱۸٪ به ۱۰٪ کاهش دهد.

با راه اندازی پروژه حفظ الصحة به رهبری مردم، عاری ساختن حدود ده هزار جوامع دهاتی از مواد فضله انسانی از طریق مؤسسات همکار برنامه ملی میثاق شهروندی و موسساتیکه که توسط اداره یونیسیف تمویل میگردد، عملی خواهد گردید که به تعقیب آن طی همین دوره احداث و اصلاح ششصد هزار مبرز (که ۱۰٪ این رقم را مبرز های جدید و متباقی را اصلاح مبرزهای سنتی تشکیل میدهد) از طریق حفظ الصحة به رهبری مردم توسط کمک های بلا عوض عملی میگردد.

۲.۲. مدیریت خدمات بشکل مصئون:

جهت تعیین میزان مصئونیت آب آشامیدنی صحتی، از تحقیقی که به سطح ملی توسط دفتر DACAAR در سال ۲۰۱۳ انجام شد استفاده بعمل آمده است. در تحقیق نام برده از ۴۰۰۰ منبع آب آشامیدنی در ساحات شهری و دهاتی بخاطر تعیین ملوثیت آب به اساس میزان موجودیت باکتریای (E.coli) مورد آزمایش قرار گرفت. نتایج بدست آمده از تحقیق نشان میدهد که فقط (۴۰) فیصد از منابع آبی ساحات شهری و دهاتی افغانستان معیار باکتریولوژی (۱۰۰ ml/CFU) (۱۰) برای آب آشامیدنی صحتی را دارا میباشد.

بنا بر این ریاست آبرسانی طرح امتحانی روش مصئونیت سیستم آبرسانی را مطرح نموده و بشکل امتحانی بالای پروژه های احداث شده در ولایات پروان و بامیان تطبیق مینماید. در صورت دریافت نتایج قناعت بخش این طرح قرار است در تمام پروژه های آبرسانی که توسط سکتور تطبیق میگردد، عملی گردد. پلان تحقق تارگیت های شماره یک و دو هدف ششم انکشاف پایدار جهانی ضمیمه این ساحه استراتژیک میباشد.

۲.۳. موضوعات مشترک:

توانمند ساختن زنان:

یکی از اصول پالیسی آبرسانی، حفظ الصحة و تعلیمات نظافت در دهات، شامل ساختن زنان در امور مدیریت آب، تصمیم گیری و تطبیق پروژه های آبرسانی، حفظ الصحة و تعلیمات نظافت میباشد. با در نظر داشت دستیابی به اهداف انکشاف پایدار جهانی ارائه خدمات حفظ الصحة، تعلیمات نظافت، محوکامل رفع حاجت در فضای باز، توجه خاص در برآورده ساختن نیاز زنان و دختران صورت میگردد. طرز العمل شفاف بخاطر ثبت و راجستر انجمن های استفاده کنندگان آب، حفظ الصحة و تعلیمات نظافت معرفی میگردد تا نقش زنان در حفظ و مراقبت پروژه های آبرسانی، حفظ الصحة و تعلیمات نظافت در سطح قریه تعیین و تسجیل گردد.

حفظ محیط زیست:

پالیسی آبرسانی حفظ الصحة و تعلیمات نظافت (WASH) بخاطر حفظ محیط زیست روی نکات ذیل تمرکز دارد:

- تاثیرات تمامی پروژه های آبرسانی، حفظ الصحة و تعلیمات نظافت بالای محیط زیست برای ساحات تحت خطر بطور تدریجی شناسائی، نظارت، ارزیابی و مورد حمایت قرار میگردد. میکانیسم جدید بخاطر تقلیل خطرات محیط زیستی ایجاد و در صورتیکه خطرات محیط زیستی مهم شناسائی گردد، در زمینه اقدامات جدی برای وقایه و محافظت از محیط زیست اتخاذ میگردد.
  - بخاطر مدیریت فاضلاب مایع و مواد غائطه انسانی مهارت های تکنیکی در سطح شوراهای انکشافی قریه ایجاد میگردد تا از آلوده شدن منابع آبی در حد امکان جلوگیری بعمل آید.
  - مدیریت منابع آب با میخانیکیت های عملی آن جهت تامین مدیریت آبریزه ها (Watershed Management)، میخانیکیت جمع آوری آبهای باران، تغذیه مصنوعی آبهای زیرزمینی، تحفظ سیستم های آبرسانی و حفظ الصحة از اثرات سیلابها با وزارت خانه های سکتوری هماهنگ میگردد.
  - در نظر است با استفاده مجدد از مواد زاید انسانی بخاطر حفظ محیط زیست و کاهش خطرات صحتی مردم مورد حمایه و بررسی قرار گیرد.
  - استفاده از پمپ های انرژی آفتابی در پروژه های آبرسانی، بطور جدی در نظر گرفته میشود تا انرژی ناشی از تیل دیزل به انرژی آفتابی در سیستم پمپاژ تبدیل گردیده که در نتیجه استفاده از انرژی فوسیلی را کم ساخته و مورد دلچسپی حفظ محیط زیست و اقلیم نیز میباشد
- علاوتاً برنامه های آگاهی دهی محیط زیستی، مقرر کنترول کیفیت آب و سایر قوانین ملی و بین المللی جهت حفاظت از محیط زیست در نظر گرفته میشود.

مبارزه با فساد اداری:

سهم گیری کامل اعضای شوراهای انکشافی قریه در امور پلانگذاری، عقد قرارداد، تطبیق، نظارت، تسلیم گیری، تسلیمدهی و حفظ و مراقبت پروژه های آبرسانی، حفظ الصحة سبب کاهش فساد اداری گردیده و در روند تطبیق پروژه ها بشکل شفاف ممد واقع خواهد گردید.

مبارزه با مواد مخدر:

تطبیق پروژه های آبرسانی، حفظالصحة و تعلیمات صحتی بر علاوه تأمین صحت و ارتقای سطح زندگی مردم در دهات، زمینه کارایی و مصروفیت های سالم را نیز ایجاد مینماید تا توجه مردم بعوض کشت مواد مخدر به امور عام المنفعه معطوف گردد.

ساحه استراتژیک ۳: انکشاف انرژی پایدار و قابل تجدید:

برنامه انرژی پایدار برای انکشاف دهات در نتیجه تلاش های وزارت احیا و انکشاف دهات و برنامه انکشافی ملل متحد (UNDP) ایجاد و انکشاف داده شده تا انرژی قابل تجدید از منابع خورشید، باد، آب، بیوماس و بیوگاز برای مردم دهات که به شبکه برق دسترسی ندارند، فراهم نماید. جهت انکشاف بهتر دهات وزارت مصمم است تا در ۵ سال آینده خدمات انرژی پایدار را به شکل برقی و حرارتی در ۲۰۰ ساحه دهاتی عرضه نماید. در نتیجه این تلاش ها بیشتر از ۱۹,۵۰۰ خانواده از فواید صحتی، اقتصادی و اجتماعی انرژی پایدار در دهات مستفید خواهند شد. علاوتاً انرژی لازم برای اهداف تولیدی و فعالیت های اقتصادی (تشبثات کوچک و متوسط) که زمینه ایجاد عاید و بهبود معیشت را برای مردم دهاتی فراهم میسازد، تهیه خواهد گردید.

۳.۱. مقصد:

و انکشاف دهات در هماهنگی، همکاری و ارتباط نزدیک با وزارت انرژی و آب، مشترکاً روی شناسایی اولویت های برق رسانی و هماهنگ ساختن روش ها، جهت جبران فعالیت های انجام نشده در محلات تمرکز خواهد نمود.

۳.۷. موضوعات مشترک:

تقویت و توانمند سازی زنان:

انرژی قابل تجدید یک عامل برای تقویه توازن جندر محسوب گردیده، تاثیرات و تغییرات قابل ملاحظه را در زندگی انسان ها (مردان و زنان) ایجاد خواهد کرد. بادر نظر داشت تقویت نقش زنان در استفاده از انرژی و بلند بردن سطح تندرستی شان، این ساحه استراتیژیک وزارت بالای موضوعات ذیل تمرکز مینماید:

- تاثیرات اجتماعی و اقتصادی این برنامه از طریق آماده ساختن انرژی برای تقویت فعالیت های اقتصادی، تولیدی، تعلیمی، صحتی و سایر خدمات عامه برای زنان را افزایش خواهد داد.
- زنان بوسیله سیستم های جدید انرژی حرارتی از قبیل تنور ها، بخاری ها و اجاق های اصلاح شده که مثریت بیشتر دارند، حمایت خواهند شد.
- انرژی قابل تجدید برای تقویت مولدیت سکتورهای اقتصادی دهاتی مانند مالداری، مرغداری و صنایع دستی خانگی که زنان نقش و سهم قابل ملاحظه در آن دارند، تهیه خواهد گردید.
- مدل هایی تهیه انرژی که بتواند زنان را از لحاظ اقتصادی فعال ساخته و در فعالیت های تشبثاتی زنان در مناطق کوچی نشین و دهاتی بکار گماشته شوند، انتخاب خواهد گردید.
- وزارت از طریق برنامه انرژی قابل تجدید سهم کارکنان زن را الی ۳۰٪ در برنامه افزایش میدهد و جهت پایداری و رهبری فعالیت های انکشافی زنان ۳۰٪ مستفید شوندگان برنامه های ارتقای ظرفیت زنان خواهند بود.

محافظت از محیط زیست:

- برنامه انرژی پایدار دهاتی در حفظ محیط زیست قوانین، معیارها و ستندرد های ملی محیط زیستی را در بخش تهیه انرژی قابل تجدید رعایت خواهد نمود.
- لست منظم برای ارزیابی موافقت وسایل انرژی روستایی در مطابقت با ستندرد های اداره ملی نورم و ستندرد تهیه خواهد شد، ارزیابی برای سیستم های محلی در لابراتوار پوهنتون کابل راه اندازی خواهد شد.
- رهنمود برای حفاظت از محیط زیست و عملکرد های خدمات انرژی روستایی توسط وزارت انکشاف دهات با همکاری اداره حفاظت از محیط زیست تهیه و انکشاف داده خواهد شد.

ساحه استراتیژیک ۴: انکشاف صنایع و تشبثات کوچک و متوسط دهاتی:

۴.۱. مقصد:

افزایش زمینه اشتغال دوامدار و فرصت های معیشتی دراز مدت از طریق فراهم ساختن خدمات و استفاده از امکانات اقتصادی موجود در دهات مطابق به مواد دهم (دولت سرمایهگذارها و تشبثات خصوصی را مبتنی بر نظام اقتصاد بازار، مطابق به احکام قانون، تشویق، حمایت و مصونیت آنها را تضمین می نماید.) و ۱۳ (دولت برای انکشاف صنایع، رشد تولید، ارتقای سطح زندگی مردم و حمایت از فعالیت های پیشه وران، پروگرام های موثر طرح و تطبیق مینماید.) قانون اساسی کشور، برنامه های دارای اولویت و اهداف انکشافی پایدار، حکومت باید زمینه را برای روی کار آمدن سکتور خصوصی قوی بخاطر حمایت از تشبثات و صنایع در سراسر کشور به شمول مناطق دهاتی فراهم سازد. وزارت احیا و انکشاف دهات بعنوان یک اداره رهبری کننده مسئولیت های انکشاف دهات، نقش مرکزی را در بهبود معیشت روستایی، ایجاد اشتغال پایدار، افزایش درآمد و کاهش فقر در دهات بعهده دارد.

دسترسی به انرژی پایدار و قابل تجدید در راستای رشد اقتصادی و اجتماعی دهات.

برای تحرک بیشتر این روند، سایر سکتورهای عامه و خصوصی را نیز در این برنامه دخیل ساخته، ظرفیت ادارات دولتی، نهاد های جامعه مدنی، سکتور خصوصی و سکتور عامه را از طریق رهنمود مشخص ارتقای ظرفیت، تقویت می نماید. بر علاوه در نظر دارد تا ظرفیت انستیتوت های ملی برای ارتقای تعلیم و تربیه و آموزش منابع بشری برای انرژی قابل تجدید دهات نیز انکشاف یابد. قابل یاد آوری است که وزارت از طریق برنامه انرژی پایدار افغانستان برای انکشاف دهات چارچوب مشخص قانونی را برای ارزیابی، تضمین کیفیت، و انگیزه برای حفاظت محیط زیست ایجاد خواهد کرد تا متضمن انکشاف پایدار و با کیفیت انرژی در دهات گردد. این برنامه بیشتر بالای سیستم های انرژی آفتابی، انرژی آبی، بادی، بیو گاز و بیوماس تمرکز خواهد کرد.

۳.۲. تهیه انرژی آفتابی:

افغانستان با داشتن (۳۰۰) روز آفتابی ظرفیت انرژی آفتابی (۲۲۲۰۰۰) میگاوات (پالیسی ملی انرژی قابل تجدید (NREP) را در سال دارا میباشد. بنا تشویق و حمایت استفاده از انرژی آفتابی برای تولید برق، آبیاری و طرح انگیزه گرم نمودن آب، نیل به اهداف استراتیژیکی درازمدت را میسر خواهد نمود. دولت باید استراتیژی را در نظر بگیرد که از نگاه مصارف در مقایسه با سایر تکنالوژی ها مناسب باشد. وزارت احیا و انکشاف دهات طرحی را دیزاین و عملی خواهد کرد تا استفاده از انرژی آفتابی، گرم کردن آب و آبیاری بهبود یافته و دولت مطمئن گردد که مشترکین، محصولات با کیفیت را از طریق توضیح و تشریح استندرد های لازم برای تسخین، پخت و پز و گرم کردن آب مستفید شده اند.

۳.۳. تهیه انرژی برق آبی:

با در نظر داشت ماستر پلان برق افغانستان ظرفیت انرژی آبی در افغانستان، ۲۳۰۰۰ میگاوات تخمین شده است. ضمناً مطابق به پالیسی دولت، دستگاه های خورد و بزرگ انرژی آبی در ساحات بالقوه و از لحاظ اقتصادی مناسب با در نظر داشت نورم و معیار های وزارت محترم انرژی و آب تنظیم و جابجا خواهد گردید.

۳.۴. تهیه انرژی بادی:

افغانستان ظرفیت تولید ۶۷۰۰۰ میگاوات (پالیسی ملی انرژی قابل تجدید افغانستان) برق را از توربین های بادی دارا میباشد. با در نظر داشت تقویه انرژی بادی، هدف از این استراتیژی شناسایی، مطالعه و استفاده از معلومات وزارت انرژی و آب جهت موقعیت های باد و عملی نمودن پروژه های انرژی بادی در دهات کشور میباشد.

۳.۵. تهیه انرژی بیوماس (توده یی):

سکتور انرژی افغانستان بیشتر وابسته به انرژی توده یی (چوب سوخت، ذغال، علوفه های نباتات، و مدفوع حیوانات) میباشد و قسمتی از انرژی قابل مصرف مناطق دهات از منابع توده یی تأمین خواهد شد. هدف از این سیستم اینست تا دسترسی دوامدار به انرژی توده یی برای همه تقویت شده و منابع انرژی توده یی قابل دسترس بصورت دوامدار مورد استفاده قرار گرفته، عاید قابل ملاحظه را برای مردم دهات تأمین سازد.

۳.۶. سرمایه گذاری و هماهنگی روی انرژی و برق رسانی در دهات:

فراهم ساختن انرژی و برق رسانی در دهات برای انکشاف اقتصادی ضروری و حیاتی تلقی میگردد زیرا عدم دسترسی کافی به منابع انرژی مورد ضرورت اکثرأ باعث ایجاد مانع برای رشد صنعت و تشبثات کوچک و متوسط در دهات میگردد. وزارت احیا و انکشاف دهات تلاش های خود را روی تأمین انرژی در دهات با توجه خاص روی سرمایه گذاری و برنامه ریزی متمرکز نموده و استفاده از انرژی قابل تجدید را در مشارکت با سکتور خصوصی تحقق خواهد بخشید. وزارت احیا

تصور عمومی اینست که زراعت و مالداری نماینده گی از سکتور اقتصادی عمده برای اشتغال مردم دهات کشور می نماید اما اشتغال حاصله، درآمد ثابت و کافی را برای رفع نیازمندی های تمام مردم دهات تأمین کرده نمی تواند. و از طرف دیگر یکتعداد اقلام مورد ضرورت که امکان تولید آن به ساده گی در داخل کشور میسر می باشد در حال حاضر از خارج کشور وارد میگردد، این امر باعث رشد اندک افغانستان در فعالیت های مربوط به تشبثات میگردد.

سروی که برای مطالعه تشبثات کوچک و متوسط صورت گرفته است، نشان میدهد که بر علاوه کمبود کمک های تخنیکی و منابع مالی عوامل مختلف دیگر مانند کمبود دسترسی به مارکیت، ظرفیت پایین تشبثات در بازار یابی محصولات، عدم دسترسی به تکنالوژی روز، کمبود کارگران ماهر، ستندرد سازی محصولات، ظرفیت پایین در مدیریت تشبثات و غیره وجود دارند که مانع رشد تشبثات در کشور میگردد.

با در نظر داشت این نیازمندی ها، وزارت احیا و انکشاف دهات خدمات خویش را جهت فراهم آوری تسهیلات برای انکشاف تشبثات دهاتی و ایجاد فرصت های رشد اقتصادی (بطور مثال، ارتباط دادن قریه به بازارها) را در مناطق روستایی افزایش میدهد. این خدمات باید بطور متوازن بوده با سایر برنامه های انکشافی و زراعتی هماهنگ و همگام باشند تا تاثیرات آن محسوس و قناعت بخش گردد. بطور مثال، وزارت احیا و انکشاف دهات تشبثات مربوط به مزرعه و غیر مزرعه را تقویت خواهد نمود تا در پهلوی متشبتین زمین دار تشبثات مردم بی زمین و کم زمین نیز تقویت و رشد داده شود. ارایه این خدمات بطور کامل فعالیت های وزارت زراعت، آبیاری و مالداری را که روی بهبود تولیدات زراعتی و مالداری و حاصل دهی آنان متمرکز است، تقویت میبخشد.

۲.۴. بهتر سازی هماهنگی بخاطر انکشاف اقتصادی:

وزارت احیا و انکشاف دهات در ساحه کاری خود هماهنگی لازم را برای انکشاف زیربنا ها مانند سرمایه گذاری در عرصه های مختلف شامل (انرژی، مواصلات، آبرسانی و آبیاری) انجام داده و ابتکاراتی را که برای انکشاف تشبثات عملی باشد، تقویت مینماید.

وزارت احیا و انکشاف دهات علاوه بر تامین هماهنگی میان انکشاف زیر بنا و انکشاف تشبثات، میکانیزم ها و چارچوب های را ترتیب خواهد کرد که تفاهم و هم سویی را میان فراهم کننده گان خدمات مالی و تخنیکی (دولتی و غیردولتی) را تشویق و تسهیل نماید. وزارت احیا و انکشاف دهات روابط میان برنامه ها و ابتکاراتی را که میتوانند اثرات این اقدامات را به بالاترین حد آن برسانند، مانند برنامه ملی انکشاف مهارت ها، ابتکار برای تامین اعتبار مالی دهات و سهولت های منسجم برای تجارت و تشبثات کوچک و متوسط را تامین و تحکیم خواهد بخشید.

۴.۳. زمینه سازی برای تشکیل نهاد های موثر در محل:

تجربه موفق شورا های انکشافی قریه که توسط (برنامه همبستگی ملی) ایجادگردیده، ثابت نموده اند که در پهلوی پلانگذاری، تطبیق پروژه های زیربنایی مهم بوده و نیاز است تا نهاد های متمرکز محلی برای انکشاف اقتصادی نیز ایجاد و به تدریج افزایش داده شوند. هدف از این نهاد ها شناسایی فرصت های شغلی، فراهم ساختن زمینه های آموزشی، خدمات حمایتی، شریک ساختن سرمایه ها و مسئولیت ها، جمع آوری پس انداز ها، رسیده گی به کمبود معلومات و استفاده قوی از امکانات بالقوه موجود در محل جهت فراهم ساختن زمینه دسترسی به وجوه مالی میباشد. گروه های پس انداز، گروه های تولیدی، اتحادیه های قرضه دهی و پس انداز قریه و اتحادیه های تولیدی از جمله نهاد های ارایه کننده خدمات مالی و تخنیکی برای انکشاف تشبثات و کسب و کار عایداتی دهات است که وزارت احیا و انکشاف دهات زمینه را برای تشکیل و تقویت آنها مساعد میسازد.

بگونه مثال برنامه توانمند سازی اقتصادی زنان روستایی نهاد های را ایجاد خواهد کرد تا فرصت های کاری غیر مزرعه را برای مردم بسیار فقیر در ساحات دهاتی ایجاد نماید. از طریق ایجاد گروه های تولیدی، اتحادیه های تولید کنندگان و ایجاد رابط یا پیوند میان تشبثات کوچک و متوسط در ساحات شهری و تشبثات کوچک و متوسط در ساحات دهاتی مشکل بیکاری دور خواهد شد. این کار منابع پایدار عاید برای مردم دهاتی را تأمین و آنها را بیشتر مولد خواهد ساخت.

۴.۴. ایجاد زمینه برای قرضه های قابل پرداخت، بشمول قرضه اسلامی در دهات:

وزارت احیا و انکشاف دهات با اداره سرمایه گذاری های کوچک برای دهات افغانستان جهت بالا بردن سطح آگاهی کارمندان وزارت و همکاران آن در مورد قرضه های کوچک و قرضه های اسلامی کار خواهد کرد. به این طریق اداره حمایت از سرمایه گذاری های کوچک برای افغانستان و ادارات اعطای قرضه ها روی حضور وزارت احیا و انکشاف دهات و دانش و تجاربتیکه از کسب و کار در ساحات روستائی دارد اتکا نموده و می توانند دسترسی خود را به دهات افزایش داده و محصولات شان را که با نیازمندیهای دهات سازگار باشد انکشاف و تقویت نمایند.

وزارت احیا و انکشاف دهات بمنظور تحقق فعالیت های اداره حمایت از سرمایه گذاری های کوچک برای افغانستان غرض افزایش اعطای قرضه به دهات در بخش های که تقاضا موجود باشد، از طریق سهولت آوری در زمینه تشکیل و تقویت ادارات محلی، فراهم ساختن سواد مالی و حسابی و ارتباط دادن اتحادیه های قرضه و پس انداز قریه (که در نظر است تا بحیث بانک های قریه در دراز مدت فعالیت نمایند) با ادارات اعطای قرضه های کوچک جهت دسترسی دوامدار به قرضه، تلاش مینماید. وزارت احیاً و انکشاف دهات از قرضه های اسلامی حمایت و ظرفیت اتحادیه های قرضه و پس انداز قریه را در عرصه اجرای قرضه ها با استفاده از مدل های قرضه های اسلامی ارتقا خواهد بخشید و در این زمینه با همکاران خود به ویژه اداره حمایت از سرمایه گذاری های کوچک برای افغانستان بمنظور افزایش محصولات و افزایش درآمد، کار خواهد کرد.

برعلاوه سرمایهگذاری های کوچک برای افغانستان برنامه های چون برنامه توانمند سازی اقتصادی زنان دهاتی نهاد های را در سطح قریجات و ولسوالی ها بشکل گروه های کوچک پس انداز، شامل حد اوسط ده نفر عضو را بسیج خواهد نمود تا این گروه ها بتوانند پول را به اساس هفته وار پس انداز نمایند و از آن برای نیازمندی های عاجل اعضای گروه و یا سرمایهگذاری در فعالیت های مولد که بازدهی داشته باشد، استفاده نمایند.

اتحادیه های قرضه و پس انداز قریه ساخته خواهد شد تا بشکل بانک قریه عمل نموده و با جمع آوری پس انداز های گروه های پس انداز برای فعالیت های تشبثاتی به اساس اصول اسلامی قرضه تهیه نماید این نه تنها یک گزینه یا منبع مالی برای تشبثات کوچک و متوسط خواهد بود بلکه فعالیت های غیر مزرعه و ایجاد کار در قریجات را کمک خواهد نمود.

۴.۵. ارائه خدمات انکشافی برای کسب و کار و تشبثات:

طوریکه دسترسی به قرضه و خدمات مالی مهم است، ارائه خدمات انکشافی برای کسب و کار یا تشبثات نیز از اهمیت فراوانی برخوردار است. این خدمات شامل معلومات مفید در مورد بازار بر اساس تحلیل ارزش ها، مطالعه بازار، پلان کاری برای کسب و کار، مدیریت مالی، آموزش های محاسبه و کتابداری، انکشاف محصولات و عرضه محصولات روستائی در بازارهای داخلی، منطوقی و بین المللی میباشد. وزارت احیاً و انکشاف دهات خدمات مناسب انکشافی برای کسب و کار و حمایت از بازار یابی را برای تشبثات کوچک و متوسط که زمینه و فرصت های مناسب مستقیم و غیر مستقیم برای ایجاد اشتغال را داشته باشند و نیازمندی های اولیه مورد تقاضا در بازار برای تولیدات دهاتی و مواد خام را برآورده ساخته بتوانند ارایه خواهد نمود. به منظور آغاز این کار، خدمات انکشافی برای کسب و کار و آموزش ها در این زمینه باید طور رایگان ارایه گردد. اما وزارت احیاً و انکشاف دهات در نظر دارد تا در تشکیل و تقویت سکتور های خصوصی فراهم کنندگان خدمات انکشافی کسب و کار را به تدریج همکاری نماید. برعلاوه، وزارت احیاً و انکشاف دهات، ادارات حمایتی را جهت رسیده گی به نیازمندی های تشبثات محلی و تشبثات کوچک و متوسط در سراسر کشور برای دراز مدت تأسیس و روی ظرفیت این ادارات عامه سرمایه گذاری خواهد کرد.

۴.۶. تأمین شرایط اقتصادی در هماهنگی با سایر سکتور ها

بگونه مثال با در نظر داشت سند چارچوب صلح و انکشاف افغانستان در پنج سال آینده (۶۰۰) میگاوات انرژی از منابع خورشید، باد و گاز تولید خواهد شد، وزارت احیا و انکشاف دهات انرژی قابل تجدید و زیر بنا های ترانسپورتی را برای

اهداف تولیدی و اقتصادی (تشیثات کوچک و متوسط) که شرایط اقتصادی را برای ایجاد عاید و بهبود معیشت فراهم و امکان پذیر میسازد، مهیا خواهد نمود.

۴.۷. تأسیس مارکیت های محلی (در سطح ولسوالی ها)

وزارت احیا و انکشاف دهات بعد از تحلیل و مطالعه همجانبه و دقیق بمنظور دسترسی بموقع مولدین بخش های مختلف اعم از تشیثات کوچک و متوسط مارکیت های را در هماهنگی با ادارات ذیربط در ساحات دهاتی یا در سطح ولسوالی ها ایجاد خواهد نمود این مارکیت ها بر علاوه اتصال شهر ها و روستا ها باعث خواهد شد تا کالا های بخش سکتور خصوصی در اسرع وقت به مارکیت عرضه و بسته بندی گردیده به سایر مناطق داخلی و خارجی انتقال گردد.

۴.۸. تعلیمات تخنیکي و مسلکی

وزارت احیا و انکشاف در نظر دارد تا تعلیمات تخنیکي و مسلکی را بمنظور انکشاف اجتماعی و اقتصادی بصورت موثر راه اندازی و نهادینه سازد. در این قسمت انستیتوت انکشاف دهات افغانستان به اساس ماموریت اش در پهلوی تحقیقات و سروی مسوولیت ترتیب نصاب، تدوین مودل های آموزشی، تدوین پالیسی ها و پلانها آموزشی، تعیین معیارهای تعلیمات تخنیکي و مسلکی در هماهنگی با موسسات مربوطه در مرکز را به عهده دارد. بدین منظور برنامه انستیتوت انکشاف دهات در تشکیل خویش آمریت نصاب تعلیمی را ایجاد مینماید، علاوه جهت تحقق هر چه بهتر نصاب و مادیول های آموزشی در ولایات، آمریت تحت نام تعلیمات تخنیکي و مسلکی نیز ایجاد خواهد گردید. انستیتوت انکشاف دهات بمنظور نهادینه ساختن پالیسی های آموزشی مسوولیت مدیریت این روند را به عهده خواهد داشت.

۴.۹. قریه ما افتخار ما:

جهت تأمین ثبات و امنیت در مرز های کشور نیاز است تا انکشاف پایدار و متوازن اقتصادی از طریق یکسلسله فعالیت ها مانند بهره مند ساختن مردم از زیربنا های روستایی چون سرک، پل، بند های کوچک آبیاری، انرژی قابل تجدید، انکشاف تشیثات و ایجاد بازار های محلی برای محصولات زنان و دهاقین میباشد. که این کار زمینه ایجاد اشتغال پایدار را مساعد و سطح درآمد قانونی مردم را افزایش میدهد. با استفاده از تجارب دو سوی مرز و تقویت حکومتداری محلی (شورا های انکشافی قریه) در ارزش محصولات محلی افزایش ایجاد گردیده و باعث میشود تا در روند اقتصادی - اجتماعی محل تغییر رونما گردد و زراعت سنتی به زراعت نوین مبدل گردد. جهت تحقق این امر مهم یکی از روش ها/مدل ها قریه ما افتخار ما میباشد. این روش با دید افزایش عواید برای ساحات روستایی از طریق ارزش افزایی در تولیدات محلی، انکشاف نیروی بشری و بازاریابی محصولات و خدمات، توسط اداره همکاری های بین المللی جاپان برای بار اول معرفی و توسط پروژه لیتاکا در دو سوی مرز تاجکستان و افغانستان در عمل پیاده گردید. و تلاش میشود تا این روش در محدوده امکانات مالی در سایر ساحات مرزی نیز ادامه یابد. مقاصد مشخص این روش افزایش در ایجاد نهاد های محلی، ارزش افزایی در منابع و محصولات محلی به اساس اصل مفاد مقایسوی، انکشاف نیروی بشری، تقویت مشارکت و روابط میان دولت ها، سکتور خصوصی و تمویل کنندگان و ایجاد و تقویت بازار برای فروش محصولات میباشد.

۴.۱۰. موضوعات مشترک:

توانمند ساختن زنان:

ایجاد شغل و ترغیب زنان برای دخیل شدن در فعالیت های عایداتی برعلاوه اینکه نقش و اهمیت زنان را در خانواده و اجتماع تقویت میبخشد در اثر کار باهمی و تامین روابط کاری در زنجیره های تولیدی با سایر زنان دهاتی در رشد ذهنیت شان برای داشتن نقش و حقوق در جامعه و فعالیت های اقتصادی آنان را رشد داده و توانمند میسازد. که این خود باعث خود کفائی زنان در جامعه میگردد.

این برنامه بیشتر تمرکز به توانمند سازی اقتصادی زنان در ساحات دهاتی داشته و در همترازی با اهداف برنامه ملی دارای اولویت یعنی توانمند سازی اقتصادی زنان، تمام ولایات را در سرتاسر کشور تحت پوشش قرار خواهد داد. این برنامه برای زنان سهولت های لازم را جهت بالا بردن امنیت اقتصادی آنها از طریق سهم گیری در گروپ های پس انداز، انکشاف تشیثات، اتحادیه های پس انداز و قرضه دهی در سطح قریه، فراهم خواهد ساخت. در این برنامه بیشتر تأکید به همکاری با نهاد ها غیر دولتی، سکتور خصوصی سازمان های عرضه کننده خدمات و جامع مدنی غرض تطبیق فعالیت های پروژه وی و دستیابی به منابع تخنیکي و مالی صورت گرفته است.

همچنان این برنامه دسترسی دهات به مارکیت را مطابق به تقاضای محلات تحت پوشش در سطوح محل، ولایت و ملی تأمین خواهد نمود. و تمرکز بیشتر در این برنامه بالای شناخت و حمایت از سکتور های فرعی زن محور و تشیثات که رهبری آنرا زنان داشته باشد، می باشد.

محافظت از محیط زیست:

طرزاعمل مشخص کاری برای حفاظت از محیط زیست و کاهش تاثیرات تخریب کننده فعالیت های تشیثاتی کوچک و متوسط تهیه خواهد گردید علاوه چارچوب محیط زیستی بانک جهانی و قوانین و مقررات نافذه کشور در نظر گرفته میشود.

مبارزه با مواد مخدر:

فرصت های شغلی و عایداتی از طریق تقویت تشیثات و کار و کسب های مشروع و قانونی در دهات کشور ایجاد میگردد. ارزش افزایی به محصولات زراعتی و غیر زراعتی محلی غیر وابسته به کوکنار و مواد مخدر منفعت اقتصادی آنانرا بیشتر ساخته و زمینه های کسب عایدات کافی از راه مشروع را فراهم خواهند ساخت. البته این موضوع با ایجاد میکانیزم که امکانات بالقوه عایداتی در فعالیت ها و کار و کسب های غیر وابسته به مواد مخدر را تقویت بخشد صورت گرفته و در نهایت رو آوردن و علاقمندی به کار کردن در بخش های مربوط به مواد مخدر را بصورت غیر مستقیم کاهش خواهد بخشید.

ساحه استراتیژیک ۵: تقویت حکومتداری محلی:

از نظر وزارت احیا و انکشاف دهات، حکومتداری محلی عبارت از توانمند ساختن مردم و نهاد های محلی جهت مشارکت در تصمیم گیری های اقتصادی و اجتماعی در دهات میباشد.

وزارت احیا و انکشاف دهات، برنامه ملی میثاق شهروندی را که یک برنامه ملی بین الوزارتی، چندین سکتوری و ابتکار عمل جدید دولت افغانستان میباشد به منظور عرضه خدمات زیر بنایی اقتصادی و اجتماعی برای جوامع تحت پوشش از طریق تقویت شورا های انکشافی محل با استفاده از تجارب چهارده ساله برنامه همبستگی ملی و سایر برنامه های انکشافی که از طریق وزارت احیا و انکشاف دهات در عرصه های مختلف تطبیق گردیده، برای ده سال آینده، طرح و دیزاین گردیده است.

وزارت احیا و انکشاف دهات مصمم است تا از طریق عرضه خدمات اساسی با در نظر داشت اولویت های انکشافی، اتحاد و همبستگی مردم را تقویت نماید

مطابق به رهنمودکاری برنامه، شورا های انکشافی مکلفیت پلانگذاری، بودجه سازی، تطبیق، نظارت و گزارشدهی را در ساحات تحت پوشش به عهده دارند. این روش احساس مالکیت پروسه انکشافی از جانب مردم دهات را بطور قابل ملاحظه ای افزایش خواهد داد.

برنامه ملی میثاق شهروندی توسعه فراگیر و حسابدهی را در همه سطوح تشویق و ترویج کرده و صدای افراد آسیب پذیر جامعه مانند زنان، عودت کنندگان، بیجا شدگان و فقرا را بلند می سازد.

۵.۱. مقاصد:

- توانمند ساختن محلات جهت ارائه خدمات زیربنایی اقتصادی و اجتماعی در سرتاسر کشور
  - تحقق دموکراسی سراسری و ارائه خدمات انکشافی و نهادینه ساختن شوراهای انکشافی محلی در سراسر کشور
  - کاهش فقر و تقویت روابط بین حکومت و مردم از طریق تحقق فعالیت های انکشافی تحت رهبری شوراهای محل
- شورا های انکشافی محل بعنوان یک میکانیزم ملی عرضه خدمات در طولانی مدت برای همکاران یا شرکای کاری وزارت تلقی گردیده و پروسه های انکشافی را تسهیل، موثریت هزینه یا مصارف را با سهم گیری فعال افزایش و هماهنگی مراجع انکشافی را تحقق خواهند بخشید.
- حضور نمایندگان و ارتقای ظرفیت آنان جهت پاسخ دهی یا رسیدگی به نیازمندیهای مردم اعتبار آنها را بلند برده و نهاد های محلی را و میدارد تا بطور فزاینده بمنظور رسیدگی به موضوعات اجتماعی و حکومتی شان مانند حل و فصل منازعه، مفاهمه و گفتگو همراه با مقامات محلی، فراهم ساختن خدمات اجتماعی، وغیره اتکا نمایند. بنابراین، شوراهای انکشافی محل بنیاد یا اساس میکانیزم های پاسخ ده تصمیم گیری و پالیسی هایی که ارتباط میان مردم و مقامات دولتی را تأمین مینمایند، تشکیل میدهد. وزارت احیا و انکشاف دهات انتظار دارد که نماینده گان منتخب محلی که بطور مستقیم به حوزه های انتخاباتی مربوط شان حساس بوده و شکل گیری نوع قدرت محلی را از نظام متمرکز به نظام محافظ منافع و دارایی عامه مبدل نماید.

۵.۲. تقویت نقش شوراهای انکشافی محلی در دهات:

وزارت احیا و انکشاف دهات براساس تجربه کافی در برگزاری انتخابات در دهات، در نظر دارد تا با سایر مراجع همکار و ذریبست جهت حصول اطمینان از واجد بودن شرایط شورا های انکشافی ولسوالی و قریه با معیارهای از قبل تعیین شده در قانون اساسی کار نماید.

برعلاوه، وزارت احیا و انکشاف دهات با افزایش تلاشها در راستای بسیج سازی مردم دهات و بالابردن ظرفیت شوراهای انکشافی محل در عرصه حکومتمداری و حل و فصل منازعات سرمایه گذاری و سطح آگاهی در مورد نقش شوراهای انکشافی محل بعنوان رهبران حساسه محل را نیز بالا خواهد برد. این پروسه در درازمدت به محلات و مردم جهت درک مسئولیت های اجتماعی و حقوقی آنان کمک نموده و در بالابردن اعتماد مردم نسبت به حکومت، آوردن ثبات و موفقیت حکومت موثر بوده و بخاطر شفافیت و حساسیتهای برنامه ملی میثاق شهروندی طرح و دیزاین گردیده است.

۵.۳. تقویت نقش شوراهای انکشافی محلی بعنوان مجرای انکشافی:

طی پنج سال آینده وزارت احیا و انکشاف دهات مصمم است تا ۱۴۲۰۰ شورای انکشافی قریه را از طریق برنامه ملی میثاق شهروندی در سراسر کشور ایجاد، بسیج و بعداً با توجه به کمیت و ظرفیت شان، آنها را به کلستر ها تبدیل نموده تا بتوانند پروژه های بزرگتری را انتخاب و تطبیق نمایند.

وزارت احیا و انکشاف دهات ظرفیت شورا های انکشافی محل را از طریق آموزش بیشتر در مورد پلانگذاری مشترک و تطبیق پروژه ها تقویت خواهد نمود. تلاشها برای بسیج سازی بطور فزاینده روی تشویق نهاد های محلی جهت تمویل پروژه های دارای اولویت از سوی خود آنان متمرکز خواهد بود تا اینکه شوراهای انکشافی محل در صورت امکان بدون موجودیت وجوه تخصیص داده شده، فعال باقی مانده و به نیازمندیهای اساسی مردمیکه از ایشان نمایندگی میکنند، رسیدگی نماید.

۵.۴. پلان انکشافی شورای محل / کلستر:

هدف اصلی از ایجاد پلان انکشافی شورای محل / کلستر، اطمینان از توافق مجموعی بالای دیدگاه مشترک در دراز مدت و ایجاد راهبرد ها و فعالیت ها درچارچوب زمانی مشخص، برای رسیدن به اهداف تعیین شده میباشد. پلان انکشافی شورای محل / کلستر توسط مردمان ساکن در محلات به همکاری کارمندان اجتماعی و انجنیران بعد از تمرین یک سلسله وظایف

مانند تحلیل اجتماعی و اقتصادی، تثبیت منابع، نقشه برداری و فعال ساختن زنان در تصمیم گیری و انتخاب پروژه ساخته خواهد شد. این تمرین ها ما را در اطمینان اینکه نیازمندی ها و مشکلات زنان، افراد درحاشیه قرار گرفته و آسیب پذیر در پلان انکشافی شورای محل / کلستر درنظرگرفته شود، کمک خواهد نمود.

۵.۵. پاسخ به حوادث و مصئونیت اجتماعی:

وقوع مکرر حوادث طبیعی و غیر طبیعی پیوسته منجر به تلفات جانی و خسارات مالی گردیده در نتیجه باعث بیجا شدن مردم، تشدید فقر و بی ثبات ساختن قریه ها می گردد. وزارت احیا و انکشاف دهات مبارزه علیه حوادث را منحصراً یک بخش عمده مأموریت اش بمنظور جلوگیری و کاهش وقوع حوادث از طریق سروی، تحقیق، و شناسائی ساحات آسیب پذیر در هماهنگی کمیته ملی مبارزه بر ضد حوادث در نظر گرفته و در راستای بهبود محلات متاثر از حوادث خدمات لازم را درمحدوده امکانات عرضه نماید.

علاوتاً وزارت از طریق برنامه میثاق شهروندی اقشار آسیب پذیر در حاشیه قرار گرفته شامل عودت کننده گان و بیجا شده گان داخلی کوچی ها، معلولین، خانم های فامیل دار، معتادین و کهن سالان را مورد توجه قرار داده و از نگاه اجتماعی و اقتصادی آنها را توانمند ساخته و خدمات موثر را جهت رفع نیازمندی های عاجل آنها ارایه مینماید.

۵.۶. زیر بنا های تعلیمی و صحتی

این اولویت که شامل مکاتب، کلینیک ها مراکز اجتماعی و غیره میشود در هماهنگی با ادارات ذریبست (وزارت محترم معارف، وزارت محترم صحت عامه و اداره محترم مستقل ارگانهای محل) اعمار خواهد گردید. چنانچه همه میدانند بنابر کمبود زیر بنا های تعلیمی، تعداد زیادی از اطفال و نوجوانان عزیز ما در ساحات روستایی خاصاً ولایات سرحدی در خیمه ها و محیط های سرباز زیر گرمای آفتاب و یا سرما به تعلیم و آموزش ادامه میدهند^۱ جهت رسیدگی عاجل به این مشکل این وزارت در نظر دارد تا بالای دیزاین ساختمان های مکاتب که هزینه نسبتاً کمتر داشته باشد تمرکز نماید تا از این طریق حد اقل اولاد این کشور بتوانند بعوض خیمه ها و محل های سر باز در گرما و سرمای شدید از تعمیرات مصنوعی و پوشیده استفاده نمایند.

۵.۷. واگذاری مسئولیت های موسسات همکار به کارمندان اجتماعی

در یک دهه گذشته، دولت افغانستان در راستای ارایه خدمات و بلند بردن ظرفیت اهالی قریه جات روستایی بطور گسترده بالای مؤسسات غیر دولتی متکی بوده که این شیوه برعلاوه اینکه ایجاب هزینه زیاد را نموده، امکان تداوم آنها در آینده بنابر کاهش فرصت های مالی نیز بعید بنظر میرسد. علاوه خدمات که توسط مؤسسات همکار در دهات کشور ارایه گردیده سیمای دولت را در محلات روستایی تحت سوال قرار داده و اکثر شهروندان به این باور اندکه این خدمات از جانب مؤسسات عرضه می شود تا حکومت افغانستان.

مسئولیت ارایه خدمات توسط دولت، ظرفیت نهاد های دایمی دولتی را بالا برده و باعث تداوم و پایداری این فعالیت ها در دراز مدت خواهد گردید. افزون بر آن هزینه ارایه خدمات توسط مؤسسات همکار نسبت به ارایه خدمات از جانب دولت به مراتب بیشتر است

کارمندان اجتماعی (مرد و زن) که فعلاً تحت ریاست انکشاف به رهبری مردم این وزارت کار مینمایند در مدت سه سال آینده مسئولیت فعالیت های موسسات همکار را به عهده گرفته و جاگزین مؤسسات همکار خواهند گردید و مؤسسات همکار در این مدت مسئولیت ارتقای ظرفیت تخنیکی کارمندان اجتماعی را به عهده خواهند گرفت. در حال حاضر به تعداد ۱۲۸ کارمندان اجتماعی مشترک با مؤسسات همکار مصروف خدمت میباشدند.

بمنظور رسیدگی بهتر امور، اینوزارت در نظر دارد تا تعداد کارمندان اجتماعی را افزایش داده و تحت بخش مصئونیت اجتماعی برنامه ملی میثاق شهروندی همرا با ریاست انکشاف به رهبری مردم ادغام خواهدگردید.

۵.۵. موضوعات مشترک:

توانمند ساختن زنان:

یکی از تجارب آموخته شده عبارت از ضرورت مدنظر گرفتن خصوصیات محل و جستجوی راه حل های مبتکرانه در صورت موجودیت وضعیت نا امن و یا فضای فرهنگی و سنتی که باعث ایجاد مانع برای تطبیق روش معیاری میگردد، میباشد. وزارت احیا و انکشاف دهات متعهد است تا انعطاف پذیر باقی مانده و پالیسی های خویش را طوری اتخاذ و ترتیب نماید که اهداف درازمدت و معیارهای حداقل کیفیت را در مخاطره قرار ندهند.

وزارت احیا و انکشاف دهات به منظور سهم هرچه بیشتر زنان در سطح محل از طریق افزایش نمایندگی زنان در شوراهای انکشافی محل، تقویت ظرفیت آنان جهت اشتراک و تحت تاثیر آوردن پروسه های تصمیم گیری، سعی و تلاش خواهد نمود، چنانچه در برنامه ملی میثاق شهروندی در شورا های ایجاد شده حد اکثر اشتراک ۵۰ فیصد زنان و به صورت لازمی حد اقل دو زن در سطح رهبری شورا باید قرار گیرد و در معاملات بانکی موجودیت یک زن یا نماینده او و یا در صورت موجودیت ممانعت های سنتی و عنعنوی امضا عضو زنانه شورا لازمی پنداشته شده است.

وزارت احیا و انکشاف دهات متعهد است تا از اصول "آسیب نرسانید" استفاده نموده و اطمینان حاصل نماید که هیچ یک از فعالیت هایش باعث تشدید منازعه یا عدم مساوات محلی نگردد. وزارت احیا و انکشاف دهات گفتگوی دوامدار را با محلات جهت درک عوامل اساسی ایجاد منازعه ادامه داده و هرگونه خطرات را از طریق میانجی گری خنثی و آموزش های مناسب را پیرامون حل و فصل منازعات نیز عملی خواهد نمود. جهت تقویت این روند بخش رسیدگی به شکایات در ساختار برنامه ملی میثاق شهروندی جهت کار بیشتر و نتایج بهتر وسعت یافته است تا بتواند به تمام مشکلات در عرصه انتخابات، تطبیق پروژه ها و یا هر نوع مشکل اجتماعی، تخنیکی و حقوقی که در ساحه تحت پوشش شورای انکشافی محل به وجود می آید، اقدامات لازم نماید.

مبارزه علیه مواد مخدر:

مبارزه علیه مواد مخدر یکی از اصول برنامه ملی میثاق شهروندی تحت رهبری وزارت احیا و انکشاف دهات بوده تمام شرکای کاری وزارت به صورت دسته جمعی و هماهنگ مانع کشت، تجارت و دیگر طریقه های استعمال مواد مخدر میشوند. این برنامه به صورت غیر مستقیم و از طریق کارکنان اجتماعی رهنمایی ها و آگاهی های لازم را در مورد اضرار این پدیده شوم به مردم انتقال داده علاوه دهاقین در جهت کشت بدیل مواد مخدر تشویق و در صورت امکان آب مورد ضرورت شان برای کشت جاگزین را تامین نماید.

حفظ محیط زیست:

نقش اساسی بخش حفاظت محیطی و اجتماعی در برنامه ملی میثاق شهروندی عبارت از حصول اطمینان از اجتناب، به حداقل رسانیدن و یا کاهش اثرات نامطلوب محیطی و اجتماعی فعالیت های پروژوی و وسعت دادن پیامد های مثبت محیطی، اجتماعی، صحت و اطمینان از انطباق با پالیسی های حفاظت بانک جهانی، اداره محیط زیست ملل متحد و قوانین و مقررات محیط زیستی می باشد. این روش در درازمدت جهت سازگاری با تغییر اقلیم تاثیر گذار خواهد بود. علاوه رهنمائی ها و آگاهی های لازم پیرامون اهمیت محیط زیست، اضرار و پیامد های ناگوار ناشی از آلودگی محیط زیست از طریق شورا های انکشافی قریه بمردم محل داده خواهد شد.

ساحه استراتیژیک ۶: انکشاف اداره و موثر ساختن عرضه خدمات:

وزارت احیا و انکشاف دهات جهت تداوم پیشرفت در عرضه خدمات و آماده ساختن آن بعنوان یک اداره موثر در دراز مدت، نیاز دارد تا برخی از تغییرات لازم را که باعث موفقیت بیشتر اداره گردد، انجام دهد. نهادینه و موثر ساختن ساختار های تشکیلاتی در برگیرنده یک سلسله تدابیری است که توانایی و اجراء وزارت را به

منظور تحقق مأموریت و اهداف استراتیژیک اش بهبود می بخشد. وزارت احیا و انکشاف دهات ساختار های موثر تخنیکی، خدماتی، تامین حقوق کارکنان و سهم گیری افشار مختلف در ساختار های تشکیلاتی وزارت چون انسیتوت انکشاف دهات، پالیسی و پلان، انکشاف رهبری مردم، مالی، تفتیش داخلی، تدارکات، خدمات انجنیری، نظارت و ارزیابی، منابع بشری و سایر بخش های حمایتی مرکزی و ولایتی را تقویت مینماید تا خدمات مانند سروی، تحقیق، آموزش های مدیریتی، آموزش های مسلکی، پلانگذاری، سروی تخنیکی و دیزاین انجنیری، مراقبت از تطبیق پروژه ها، رهبری، نظارت و ارزیابی را بگونه موثر و مثر عرضه نمایند.

وزارت تلاش مینماید تا از یک طرف مطالعات موثر از فعالیت های انجام شده و از سوی دیگر تشخیص دقیق نیاز مندی های مبرم مردم دهات را که توازن و پایداری را در روند تطبیق پروژه ها در سطح کشور تامین مینماید، عملی نماید.

۶.۱. مقاصد:

مقصد ۱: تقویت و نهادینه ساختن ساختار های تشکیلاتی از طریق ایجاد و تقویت سیستم ها، موثر سازی پروسه های کاری، ظرفیت سازی و حمایت تخنیکی وزارت احیا و انکشاف دهات در نظر دارد تا بعضی از فعالیت هایش را اصلاح و در راستای اهداف و ساحات استراتیژیک جدید سازگار نماید.

۶.۲. پروسه اصلاحات:

مقاصد:

- کاهش مصارف اداری
- از بین بردن واحد های موازی و تداخل وظیفوی
- تداوم و حفظ کدر های وزارت
- تأمین عدالت اجتماعی از طریق انکشاف متوازن

وزارت احیا و انکشاف دهات، جهت تحقق پالیسی های دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جوامع بین المللی و تطبیق همجانبه پلان استراتیژیک خویش نیاز دارد تا ساختار های موازی را مدغم و برنامه ها و پروژه های انکشافی خویش را بازنگری و در دو یا سه برنامه اساسی منسجم نموده تا بتواند خدمات موثر و مفید را جهت دستیابی به رفاه و آسایش مردم دهات عرضه نماید.

این وزارت در راستای تحقق اهداف انکشافی، پروسه اصلاحات را در داخل وزارت راه اندازی نموده تا در ساختار های ریاست های مرکزی و ولایتی و برنامه هایش تجدید نظر نموده و با ایجاد و تقویت سیستم ها، ظرفیت سازی و حمایت تخنیکی این ساختار ها را نهادینه و موثر ساخته و خدمات اساسی و دوامدار را به مردم دهات عرضه نماید. پروسه اصلاحات حامی و تکمیل کننده پروسه سی بی آر و دیگر پروسه های مرتبط میباشد. دفتر پروسه اصلاحات تحت نظر مقام رهبری وزارت به اساس پلان منظور شده و از طریق کمیته های ارشد تخنیکی در همکاری با ریاست ها و برنامه ها فعالیت مینماید.

۶.۳. نظارت و ارزیابی:

سیستم نظارت و ارزیابی در اینوزارت هم از طریق بخش نظارت برنامه های ذیربط و هم از طریق ریاست نظارت و ارزیابی و سایر مراجع بصورت پراکنده و غیر منسجم صورت میگیرد وزارت احیا و انکشاف دهات در نظر دارد یک میکانیزم نظارت و ارزیابی واحد را بر اساس سیستم های عصری جهت تأمین کیفیت کار پروژه های خویش تقویت نماید تا از تحقق پلان های انکشافی نظارت نموده و گزارش بموقع از کیفیت و کمیت دست آورد های حاصله در راستای نیل به اهداف انکشافی و استراتیژیک تهیه نماید.

۶.۴. مدیریت سیستم معلومات:

وزارت در نظر دارد بانک معلوماتی واحد را جهت استفاده تمام ادارات تقویت بخشد، علاوهً فعالیت های ذیل را در این عرصه انجام خواهد داد:

- تقویت سیستم (MIS) واحد و یک پارچه
- انکشاف (MIS) به بانک معلوماتی علمی (Knowledgebase)
- تقویت روند گزارشدهی از طریق انکشاف سیستم مدیریت معلوماتی
- نهادینه ساختن GIS/MIS جهت تصمیم گیری، پلانگذاری، نظارت و ارزیابی

مقصد ۲. موثر ساختن عرضه خدمات معیاری از طریق سروی، تحقیق، آموزش های مسلکی و تخصصی، ترویج تکنالوژی های روستایی و تکثیر معلومات

وزارت احیا و انکشاف دهات از طریق انستیتوت انکشاف دهات منحیث نهاد اکادمیک، تحقیقاتی، آموزشی و ترویج کننده تکنالوژی های مناسب روستایی موظف است تا سروی از موثریت عرضه خدمات، تحقیقات در مورد شناسایی نیازمندی ها و اولویت های مردم دهات را انجام دهد:

۶.۵. تحقیق و سروی:

انستیتوت انکشاف دهات در راستای تطبیق تحقیقات و سروی سکتوری از موثریت پروژه ها، معلومات و ارقام ضروری را جمع آوری و تحلیل نموده، پیشنهادات مشخص و طرح های جدید را در امر تحقق پلان ها، اتخاذ تصمیم و طرح پالیسی های سکتوری به مراجع ذیدخل و مستفید شونده گان سکتور انکشاف دهات تهیه و ارایه میدارد. علاوهً تهیه بیس لاین (مبدا محاصل) برای تحلیل و سنجش دقیق دست آورد ها، نتایج و تاثیرات فعالیت ها و پروژه های انکشافی وزارت و سایر مراجع ذیربط نیز انجام میدهد.

۶.۶. آموزش و تعلیمات مسلکی و تخصصی:

تقویت سرمایه بشری با توجه به ساحات استراتیژیک و فعالیتهای وزارت احیا و انکشاف دهات میتواند زمینه خوبی را برای ارتقای سطح زنده گی مردم دهات فراهم ساخته و سطح سهمگیری و اشتراک مردم را تقویت بخشد. این وزارت جهت ارتقای ظرفیت کارمندان، شوراهای انکشافی و مردم دهات برنامه های آموزشی کوتاه مدت و طویل المدت تخصصی، تخنیکی و مسلکی را تدویر و بروسه ها و فیلوشپ ها را فراهم مینماید. انستیتوت انکشاف دهات مسولیت تدویر و مدیریت آموزش های تخصصی، مسلکی و حرفوی (خارجی و داخلی) و ریاست منابع بشری مسولیت و مدیریت آموزش های مدیریتی را به عهده دارد.

۶.۷. پارک تکنالوژی روستایی:

وزارت احیا و انکشاف دهات جهت بلند بردن سطح زنده گی مردم دهات از طریق ترویج و استفاده از تکنالوژی های قبول شده روستایی (داخلی و خارجی) مطابق به شرایط محلی و اجتماعی در پنج سال آینده تدابیر لازم را به سطح زون ها اتخاذ خواهد نمود.

۶.۸. بلند بردن سطح آگاهی مردم:

وزارت احیا و انکشاف دهات از طریق روش های مختلف اطلاع رسانی جهت بلند بردن سطح آگاهی مردم و نهاد های ذیربط زمینه بهتر را برای اجرای برنامه های انکشافی در سطح کشور مساعد ساخته، باعث خواهد شد که مردم در تطبیق، نظارت و طرح برنامه های انکشافی بیشتر سهیم گردیده و در نتیجه پلان ها و برنامه های انکشافی بطور سهل و موثر آن در سطح دهات کشور عملی گردد.

مقصد ۳. ایجاد و حمایت از پالیسی های پاسخگو و جامع جهت سمت دهی کاهش فقر در دهات مطابق به احصائیه های موجود چون اکثریت نفوس کشور را مردم دهات تشکیل میدهد، بناً برای وزارت احیا و انکشاف دهات نهایت مهم است تا پالیسی جامع انکشاف دهات را جهت حمایت از مردم دهات ایجاد نماید.

وزارت احیا و انکشاف دهات با توجه به وسعت بخشیدن ساحه خدمات برنامه وی، تمرکز پالیسی خویش را از پروژه های کوتاه مدت به حکومتداری محلی، انکشاف پایدار اقتصادی و ادارات پایدار تغییر میدهد. این سیر تکاملی، نماینده گی از فرصت دهی به وزارت احیا و انکشاف دهات جهت طرح پالیسی ها و استراتیژی های جامع، برای رسیده گی به عوامل پیچیده فقر در ساحات روستایی می باشد.

وزارت احیا و انکشاف دهات در مشارکت با مراجع ذیربط، طرح پالیسی ملی انکشاف دهات را که چار چوب جامع برای همه فعالیت های انکشاف دهات را فراهم سازد، رهبری خواهد کرد.

۶.۹. تقویت فعالیت های پالیسی سازی و استراتیژی:

وزارت احیا و انکشاف دهات در نظر دارد تا بخش پالیسی و استراتیژی را که مسولیت مدیریت پروسه پالیسی و استراتیژی سازی را عهده دار باشد. ایجاد نماید، این بخش از سوی کمیته بازنگری پالیسی و استراتیژی که کیفیت و مرتبط بودن پالیسی ها و استراتیژی ها را با اهداف ملی باز نگری می کند، تا پالیسی ها را به سطح وزارت پیگیری نموده و از تطبیق آنها اطمینان حاصل نماید.

۶.۱۰. تحقق پالیسی های مراجع ذیدخل مطابق به نیازمندی مردم دهات:

اکثر دستاورد های وزارت احیا و انکشاف دهات به موجودیت و کیفیت پالیسی های بستگی دارند که تحت مأموریت سایر ادارات قرار دارند، بنابر این، وزارت احیا و انکشاف دهات در نظر دارد تا خلاهای پالیسی ها را شناسایی و مراجع ذیربط را در تجدید نظر پالیسی های موجود یا طرح پالیسی های جدید شان آماده سازد. این وزارت شریک فعال برای مشوره دهی به سایر وزارت ها در مورد موضوعات مربوط به انکشاف دهات بوده و منافع محلات و متشبهین دهاتی را تحقق خواهد بخشید. وزارت احیا و انکشاف دهات در تفاهم با مراجع همکار با استفاده از موقف شورا های انکشافی ولسوالی و شورا های انکشافی محل بعنوان مجرای انکشافی، تلاش خواهد کرد تا هماهنگی را در چگونگی ارایه خدمات به سطح قریه ایجاد نماید.

۶.۱۱. تقویت پلانگذاری از طریق طرح میکانیزم جامع و فراگیر:

وزارت احیا و انکشاف دهات طرح جامع پلانگذاری را که اولویت های اساسی دهاتیان را بصورت واقعبینانه و همه جانبه انعکاس دهد، ایجاد خواهد نمود. این پروسه از طریق ریاست های احیا و انکشاف دهات در هماهنگی و تفاهم با شورا های انکشافی قریه، شورا های انکشافی ولسوالی ریاست های سکتوری و شوراهای انکشافی ولایتی با روش پلانگذاری از پایین به بالا ترتیب و تنظیم خواهد شد.

۶.۱۲. تسهیل زمینه شامل ساختن پلانهای محلی در پلان های سایر ادارات:

وزارت احیا و انکشاف دهات به منظور شامل نمودن اولویت های مردم دهات در پلان های انکشافی سایر ادارات همکاری نموده و وزارت های ذیربط را در شناسایی پروژه ها و قادر ساختن آنان جهت در نظر گیری اولویت های محلات، کمک می نماید.

توانمند ساختن زنان:

وزارت احیاء و انکشاف دهات متعهد به تحقق و تقویت پالیسی جندر با در نظر داشت پلان عمل ملی برای زنان افغانستان، اولویت های ملی و اهداف انکشافی پایدار میباشد.

وزارت احیاء و انکشاف دهات، پروسه استخدام و جابجایی را در داخل برنامه ها و ریاست های مرکزی و ولایتی تقویت بخشیده و زمینه شامل ساختن زنان در سطوح مدیریتی و رهبری را از طریق چارچوب جامع ارتقای ظرفیت، فراهم آوری زمینه تحصیل در داخل و خارج کشور (مقاطع لسانس، ماستری و در صورت امکان سطح دوکتورا)، ایجاد فضای مصئون کاری (منع آزار و اذیت زنان) در مرکز و ولایات و راه اندازی برنامه های آموزشی مسلکی و تخصصی، آگاهی دهی و ترویج تکنالوژی مناسب برای زنان در نظر میگیرد.

محافظت از محیط زیست:

اکثریت مردم دهات به طور مستقیم جهت امرار معیشت شان، وابسته به محیط زیست و منابع طبیعی اند. وزارت احیاء و انکشاف دهات روی حفاظت پایدار محیط زیست که یکی از عوامل اساسی نیل به اهداف انکشاف پایدار جهانی میباشد، تأکید و تلاش مینماید تا در تمامی فعالیت های اش موضوعات سازگاری با تغییر اقلیم را در نظر گیرد.

وزارت احیاء و انکشاف دهات از طریق برنامه های کاری خویش، چارچوب مدیریت محیط زیستی و اجتماعی را ایجاد و تقویت خواهد نمود. بر علاوه وزارت احیاء و انکشاف دهات ملاحظات محیط زیستی را بطور همه جانبه در طرح و تطبیق فعالیت برنامه هایش در نظر میگیرد.

وزارت به منظور حفاظت از محیط زیست، رهنمود ها، مقررات و طرز العمل های اداره محیط زیست را در طرح و تطبیق برنامه ها عملی نموده و تکنالوژی های سازگار با محیط را ترویج مینماید.

مبارزه علیه حوادث:

وقوع مکرر حوادث طبیعی و غیر طبیعی پیوسته منجر به تلفات جانی و خسارات مالی گردیده در نتیجه باعث بیجا شدن مردم، تشدید فقر و بی ثبات ساختن قریه ها می گردد وزارت احیاء و انکشاف دهات مبارزه علیه حوادث را منحیث یک بخش عمده مأموریت اش بمنظور جلوگیری و کاهش وقوع حوادث از طریق سروی، تحقیق، و شناسائی ساحات آسیب پذیر در هماهنگی کمیته ملی مبارزه بر ضد حوادث در نظر گرفته و در راستای بهبود محلات متاثر از حوادث و کمک به رفع نیازمندی های عاجل عودت کننده گان و بیجا شده گان داخلی سرمایه گذاری می نماید.

این وزارت موضوعات و پالیسی های مبارزه با حوادث را در برنامه های ملی خویش شامل نموده و ابتکارات و فعالیت های لازم را در سطح ملی و ولایتی به مقصد کاهش آسیب پذیری قریه ها در برابر حوادث طبیعی و غیر طبیعی در نظر میگیرد.

مبارزه با فساد اداری:

وزارت در نظر دارد جهت جلوگیری از فساد اداری، سیستم پلانگذاری، مدیریت پروژه ها و حکومتداری الکترونیکی را تقویت و در پروسه های تدارکاتی، منابع بشری و امور مالی و فرهنگ پاسخ دهی، دسترسی مردم به معلومات را نهادینه ساخته و شفافیت را تأمین می نماید. با تطبیق پروسه اصلاحات سیستم ها، پروسه ها و طرز العمل های کاری با در نظر داشت پالیسی ها و اولویت های ملی در تمام بخش ها اصلاح و ساده سازی خواهد گردید. علاوه تقویت و معیاری سازی کنترل داخلی در بخش های مختلف کاری اعم از بخش های پروژه وی و حمایتی بطور دوام دار و مطابق به نیازمندی ادامه خواهد یافت. آموزش ها در جریان کار و برنامه های ظرفیت سازی کارمندان و همکاران وزارت مطابق به نیاز کاری بطور متداوم و منظم تدارک دیده میشود. همچنان با ادراک مبارزه با فساد و ارگان های عدلی و قضایی همکاری و هماهنگی صورت میگیرد.

انکشاف متوازن:

مطابق به ماده ششم قانون اساسی کشور (دولت به ایجاد یک جامعه مرفه و مترقی بر اساس عدالت اجتماعی، حفظ کرامت انسانی، حمایت حقوق بشر، تحقق دموکراسی، تأمین وحدت ملی، برابری بین همه اقوام و قبایل و انکشاف متوازن در همه مناطق کشور مکلف میباشد).

انکشاف متوازن در دهات، عامل رشد و رونق اقتصاد کشور بشمار رفته و باورمندی مردم نسبت به حکومت را تقویت مینماید. توزیع نا برابر منابع و سرمایه های ملی در گذشته باعث شده که بین شهروندان فاصله ایجاد گردیده و بی اعتمادی و نا باوری مردم را نسبت به حکومت افزایش دهد. وزارت احیاء و انکشاف دهات با در نظر داشت سرمایه گذاری های قبلی که از طریق تطبیق پروژه های انکشافی بالای فی نفر در سطح دهات صورت گرفته، اولویت های اساسی مردم دهات و امکانات بودجوی تلاش میوزد تا انکشاف متوازن را بمنظور تأمین عدالت اجتماعی نهادینه و دسترسی تمام مردم دهات به خدمات اساسی را تأمین نماید.

انکشاف سرحدات:

سرحدات کشور عزیز ما افغانستان همیشه دستخوش مداخلات و پالیسی های خصمانه همسایگان قرار داشته و هموطنان عزیز ما در ولایات سرحدی بنا بر نبود عرضه خدمات اساسی نا گذیر اند تا از مکاتب، کلینیک ها و سایر سهولت های کشور های همسایه استفاده نموده و از این طریق زمینه را برای استفاده های غیر قانونی علیه دولت و مردم خود شان مساعد سازند.

وزارت احیاء و انکشاف دهات باور دارد که از طریق عرضه خدمات اساسی مانند سرک، پل، زیر بنا های آبی، انرژی قابل تجدید، و زیر بنا های تعلیمی و صحتی دسترسی مردم را در ساحات سرحدی کشور مساعد ساخته، ارتباط و باور آنها نسبت به دولت نیز تقویت گردیده و از نفوذ همسایگان بد داخل کشور جلوگیری بعمل خواهد آمد.

تفتیش داخلی:

وزارت در نظر دارد با مصرف شفاف منابع، خطرات سوء استفاده از منابع را کاهش داده و اطمینان و رضایت مردم دهات و سایر مراجع ذیدخل را فراهم نموده و تغیر مثبت را در سطح زندگی مردم دهات بوجود آورد. جهت تحقق فعالیت های فوق نیاز است تا ریاست تفتیش داخلی را از طریق انکشاف مهارت ها و بازنگری ساختار تشکیلاتی تقویت نماید.

حفظ و مراقبت**۱. حفظ و مراقبت پروژه ها از طریق برنامه ها:**

سرمایه گذاری و حمایت از حفظ و مراقبت پروژه های زیربنایی منحصی دارایی های ملی کشور، باعث طور عمر پروژه ها، صرفه جویی در منابع، کاهش مصارف، افزایش کیفیت خدمات، ایجاد شغل و بهبود معیشت در دهات میگردد. وزارت احیاء و انکشاف دهات فعالیت های ذیل را برای حفظ و مراقبت پروژه هایش در نظر خواهد گرفت:

- استراتیژی یا طرز العمل حفظ و مراقبت پروژه های زیر بنایی خویش را ترتیب و بخش های حفظ و مراقبت خویش را در سطح ولسوالی ها گسترش خواهند داد.
- نورم و استندرد های معیاری و قابل اجرا برای حفظ و مراقبت پروژه های بنیادی در همکاری و هماهنگی با اداره ملی نورم و استندرد ترتیب و عملی خواهد گردید.
- افراد فنی در هماهنگی و سازگاری با اهالی و حکومت های محلی غرض حفظ و مراقبت پروژه های بنیادی در سطح ولایات یا ولسوالی ها تعیین و حمایت های تخنیکی لازم مانند (آموزش حفظ و مراقبت، تهیه سامان آلات و موارد لازم به شکل دورانی مطابق به پالیسی و استراتیژی ملی) صورت خواهد گرفت.
- یک بخش مشخص تحت نام حفظ و مراقبت پروژه ها در چارچوب ساختاری برنامه های وزارت ایجاد خواهد گردید.

- پلان تدابیری جهت کاهش حوادث طبیعی، تغییرات آب و هوا، لغزش زمین و غیره به اساس نورم و استندرد های معیاری تهیه خواهد شد.
- حفظ و مراقبت پروژه های زیربنایی مانند سرک در سه مرحله یعنی دورانی، مقطعی و اضطراری صورت خواهد گرفت.

۲. حفظ و مراقبت از طریق دهات:

- وزارت در هماهنگی نهاد های محلی برنامه های جداگانه را جهت حفظ و مراقبت در نظر گرفته و در همکاری رؤسای شوراهای انکشافی قریه، محلات و اشخاص با نفوذ محل را تشویق به کار های داوطلبانه (حشر) در حفظ و مراقبت زیر بنا ها که سرمایه خود آنها میباشد، احیا و راه اندازی مینماید.
- جهت ترویج فرهنگ مراقبت از پروژه های زیربنائی و تکنالوژی های روستائی، برنامه های آموزشی و آگاهی دهی برای شورا های قریه جات در نظر گرفته خواهد شد. معمولاً آگاهی دهی باشنده گان محل در حفظ و نگهداری زیر بنا ها من حیث یک فعالیت در پلان شورا های انکشافی محل شامل خواهد گردید.
  - وزارت تلاش مینماید تا از طریق شورا های انکشافی محلی مردم محل را که در حفظ و مراقبت زیر بنا ها عنصر اساسی بشمار میروند و از لحاظ اقتصادی و اجتماعی سهمگیری مردم در حفظ و مراقبت زیر بنا ها، ارزشمند، مثمر و پایدار میباشد تشویق و حمایت خواهد نمود.

۳. برنامه کار برای صلح:

- وزارت احیا و انکشاف دهات مصمم است تا فعالیت های مشخص را تحت نام انکشاف همگانی و فراهم نمودن زمینه کاریابی کوتاه مدت در ولسوالی های که بیشترین عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی، معلولین و معیوبین، کوچی ها و سایر گروه های آسیب پذیر در هماهنگی با وزارت محترم مهاجرین و وزارت محترم مالیه مشخص شده اند، راه اندازی و اجرا نماید.
- همچنان بمنظور رفع مشکلات و نیازمندی های اقشار فوق الذکر و دهاتیان از طریق این برنامه زیر بنا های مثمر شامل پلچک ها و دیوار های استنادی به منظور جلوگیری از حوادث طبیعی، اعمار صنوف درسی اضافی در مکاتب، دیوار های احاطه برای مکاتب، کلینیک های صحتی و غیره ساختمانهای عامه نیز اعمار و یا هم بازسازی میگردد.

میکانیزم نظارتی:

- نظارت از تطبیق این پلان استراتیژی به عهده ریاست های نظارت و ارزیابی و پالیسی و پلان میباشد. برای نظارت دقیق و دوامدار اقدامات ذیل باید مراعات گردد:
- هر برنامه یا ریاست که به نحوی از آنها در این سند نامبرده شده است مکلف به تهیه پلان تطبیقی در خلال یکماه میباشد.
  - تاثیرات و نتایج ناشی از پلان های تطبیقی این استراتیژی توسط ریاست نظارت و ارزیابی محاسبه و مشخص گردد
  - هر برنامه یا ریاست که از آنها نامبرده شده است مکلف به ارائه گزارش در هر سه ماه به ریاست پالیسی و پلان میباشد.
  - ریاست پلان و پالیسی در هر شش ماه گزارش عمومی خود را در مورد تحقق این استراتیژی و پیشرفت های انجام شده به رهبری وزارت ارائه میدارد.

چارچوب نتایج / منطقی پلان استراتیژیک وزارت احیا و انکشاف دهات

چارچوب نتایج یا چارچوب منطقی پلان استراتیژیک وزارت احیا و انکشاف دهات

ساعات استراتیژیک	دست آورد / پیامد	شاخص های دست آورد / پیامد	مراحل	شاخص های محاصل	خطرات / فرضیه ها
هدف اول : کاهش فقر از طریق عرضه خدمات اساسی و انکشاف پایدار اقتصادی در دهات	دست آورد / پیامد (۱): دست آورد / پیامد (۲): معیار های زندگی دهاتیان از طریق دسترسی به خدمات اساسی بهبود یافته است	از دیدگاه دفعات سفر به نزدیکترین مراکز خدمات اولیه (مارکت ها، مکاتب و مراکز خدمات صحتی)	مجموع (۱): سرک های دهاتی اعمار و بازسازی گردیده مجموع (۲): پل ها در دهات اعمار گردیده مجموع (۳): سرک های دهاتی حفظ و مراقبت گردیده	تعداد سیستم های کوچک آبشاری تسلیق شده تعداد مراکز تسلیقی روستائی تطبیق شده (مکتب، مراکز اجتماعی)	خطر: وخامت اوضاع امنیتی، عدم موجودیت وجوه کافی بودجه فرضیه: سطح دسترسی وزارت به پروژه های باقیمانده تغییر ندرده، انحصار پذیری برنامه های وزارت جهت پذیرش نورم ها و استندرد ها، بهبود ظرفیت (توانائی) خدمات انجمنبری طی پنج سال آینده
		فصلی مردم دهات که در دو کیلومتری سرک های دهاتی (سرک هایکه در چهار فصل سال بار آند) زنده گی میکنند.	مجموع (۴): افزایش زمین های تحت آبیاری مجموع (۵): زیر بنا های تسلیقی و صحتی عرضه شده تعداد مراکز صحتی تطبیق شده (کلینیک)	تعداد قابل تسلیق شده متر پل های دهاتی تسلیق شده کیلومتر سرک های دهاتیکه حفظ و مراقبت گردیده	تعداد قابل تسلیق شده از سرک های پروژه MCCG تعداد قابل تسلیق شده از سرک های پروژه MCCG
هدف اول : کاهش فقر از طریق عرضه خدمات اساسی و انکشاف پایدار اقتصادی در دهات	دست آورد / پیامد (۱): دست آورد / پیامد (۲): تعداد قابل های بهداشتی، عودت کننده و آسیب پذیر مستقیم شده از پروژه MCCG	تعداد قابل های بهداشتی، عودت کننده و آسیب پذیر مستقیم شده از پروژه MCCG	تعداد قابل های بهداشتی، عودت کننده و آسیب پذیر مستقیم شده از پروژه MCCG	تعداد قابل های بهداشتی، عودت کننده و آسیب پذیر مستقیم شده از پروژه MCCG	خطرات / فرضیه ها

خطرات، چالش های امنیتی، وجود ناآگاهی قابل دسترس، کاهش سطح آب	تعداد منابع آب آشنابندی تطبیق شده	محصول (۷) خدمات ابرسانی و حفظ الصحة تهیه شده	فیصدی دسترسی دهائیان به خدمات آب آشامیدنی و حفظ الصحة تعداد خدمات حفظ الصحة تطبیق شده تعداد نفوس دهاتی که از تعلیمات بنیادین مستفید شده اند	دست آورد / پیامد (۲) دسترسی نفوس دهاتی به خدمات ابرسانی و حفظ الصحة افزایش یافته است	ساحه استراتژیک (۲) ابرسانی و حفظ الصحة پایدار دهات
خطرات: نفوذ سیاسی در انتخاب مستفید شوندهگان جامعه برای پروژه های آزری، چالش های امنیتی، دسترسی به منابع آگاهی مورد نیاز، تعهد و اشتراک توسط سکوتگر خصوصی و نیادهای مالی و بانکی در تهیه خدمات آزرزی	تعداد نفوس دهاتی که از آزرزی برق بادی مستفید شده اند	محصول (۸): خدمات آزرزی پایدار تحویل داده شده	فیصدی نفوس دهائیان به خدمات آزرزی پایدار تعداد نفوس دهاتی که از آزرزی خورشیدی مستفید شده اند تعداد نفوس دهاتی که از آزرزی هایدرو پاور مستفید شده اند تعداد نفوس دهاتی که از آزرزی بایو گاز مستفید شده اند	دست آورد / پیامد (۳) دسترسی نفوس دهاتی به خدمات آزرزی پایدار	ساحه استراتژیک (۳) آزرزی پایدار و قابل تجدید
خطرات: وکالت اوضاع امنیتی و وجود ناآگاهی مورد نیاز فرزینات، مراجع همکار در اشکاف اقتصادی در ساحت روستایی به همکاری معهد اند	تعداد نهاد های فراهم کننده خدمات مالی (گروپ های پس انداز و اتحادیه های قرضه و پس انداز قرضه) تشکیل، ظرفیت سازی و رشد داده شده	محصول (۹) خدمات اشکافی برای رشد و توسعه کار و کسب ها و تشییات دهاتی فراهم شده	تعداد تشییات محلی (گروپ های تولیدی) و تشییات کوچک و متوسط تولیت، ظرفیت سازی و رشد داده شده تعداد نفعل های پایدار و موسسی که بطور مستقیم و غیر مستقیم ایجاد گردیده تعداد عودت کنندگان بوطن که صاحب شغل پایدار شده اند تعداد رزانی که از نگاه اقتصادی توانمند ساخته شده	دست آورد / پیامد (۴) ایجاد اشتغال و ازدیاد عایدات زنان و مردان دهاتی تعداد برنامه های ظرفیت سازی در مدیریت مالی ، بازار بانی و مهارت های تجربیگی برای تشییات	ساحه استراتژیک (۴) اشکاف صنایع و تشییات کوچک و متوسط دهات

خطرات: وضعیت بی ثبات امنیتی، و سایر محدودیت ها فرزینات، ادامه کمک از سوی مراجع تمويل کننده و مشارکت و همکاری موثر اداره محترم ارکان های محلی برنامه ملی میثاق شهروندی منبخت یک اولویت ملی مورد حمایت حکومت میباشند.	تعداد شورای های اشکافی که پلان های اشکافی را تهیه نموده اند	محصول (۱۰) شورا های اشکافی محلی که قادر به پلاننگاری گردیده اند	تعداد شورای های اشکافی که قادر به پلاننگاری و مدیریت پروژه های اشکافی محلی شده اند تعداد شورا های اشکافی که از آموزش های مدیریتی مستفید شده اند تعداد پروژه های تطبیق شده توسط شورا های اشکافی محلی تعداد پروژه های حفظ و مراقبت شده توسط شورای اشکافی محلی تعداد بیجا شدگان که از خدمات اضطراری عرضه شده مستفید شده اند تعداد شورای اشکافی محلی که از خدمات اضطراری مستفید شده فیصدی شورای های اشکافی محلی که با فعالیت های ابتکاری اقتدار آسیب پذیر و در حاشیه قرار گرفته را حمایت کند فیصدی رضایت مردم از نقش شورای های اشکافی محلی (نمونه گیری) فیصدی شکایات که به آن رسیدگی صورت گرفته شده است	دست آورد / پیامد (۵): بهبود عرضه خدمات اساسی زیربنایی، اضطراری و اجتماعی از طریق تقویت شورای های اشکافی محلی محصول (۱۱) : پروژه های اعمار شده و حفظ و مراقبت آنها توسط شورا های محلی محصول (۱۲): ارائه خدمات اضطراری به بیجا شدگان محصول (۱۳): شورای اشکافی محلی که از خدمات اضطراری مستفید شده محصول (۱۴): فعالیت های ابتکاری شورای های اشکافی محلی برای اقتدار آسیب پذیر و در حاشیه قرار گرفته محصول (۱۵): رضایت مردم از نقش شورای های اشکافی محلی (نمونه گیری) محصول (۱۵): شکایات که به آن رسیدگی صورت گرفته شده است	ساحه استراتژیک (۵) حکومتمناری محلی

هدف دوم: تقویت نهاد های محلی منبخت مجرای اشکافی و مشوره دهی برای اشکاف پایدار دهات

ردیف	نام پروژه	تعداد				مجموع	توضیحات	وضعیت	تاریخ	مبلغ (میلیارد ریال)	مبلغ (میلیون دلار)	توضیحات
		تعداد	تعداد	تعداد	تعداد							
3	برنامه آبرسانی واریزی	50	20,000	13,496	4	برنامه آبرسانی واریزی	تجدید	۱۳۹۹	۳۸,۶۴۰	۵	برنامه در سال ۱۳۹۹ منبسط می شود	
4	برنامه آبرسانی واریزی	50	20,000	12,532	4	برنامه آبرسانی واریزی	تجدید	۱۳۹۹	۳۵,۸۸۰	۳	برنامه در سال ۱۳۹۹ منبسط می شود	
5	برنامه آبرسانی واریزی	50	20,000	3,400	20	برنامه آبرسانی واریزی	تجدید	۱۳۹۹	۳,۴۰۰	۲۰	برنامه در سال ۱۳۹۹ منبسط می شود	

ردیف	نام پروژه	تعداد				مجموع	توضیحات	وضعیت	تاریخ	مبلغ (میلیارد ریال)	مبلغ (میلیون دلار)	توضیحات
		تعداد	تعداد	تعداد	تعداد							
6	برنامه آبرسانی واریزی	25	0	0	25	برنامه آبرسانی واریزی	تجدید	۱۳۹۹	0	۲۵	برنامه در سال ۱۳۹۹ منبسط می شود	
7	برنامه آبرسانی واریزی	15	15	15	1	برنامه آبرسانی واریزی	تجدید	۱۳۹۹	۱۵	۱	برنامه در سال ۱۳۹۹ منبسط می شود	

رهبری وزارت احیا و انکشاف دهات و انکشاف دهات مراتب سیاسگذاری و قدر دانی خود را از تیم تخنیکي استراتیژی وزارت احیا و انکشاف دهات هر یک:

۱. محترم محمد عیسی قدرت مشاور ارشد مقام وزارت و سرپرست ریاست پالیسی و پلان
۲. محترم مختار غفارزوی رئیس اجرائیوی انستیتوت انکشاف دهات
۳. محترم عبدالمحمد فدایی آمر توسعه پالیسی و پلان استراتیژیک
۴. محترم عبدالوحد حمیدی نماینده مدیریت اصلاحات، انستیتوت انکشاف دهات
۵. محترم قدرت الله موسی زاده آمر گزارشدهی،
۶. محترم نیاز ذکی مسئول MIS مرکزی
۷. محترم محمد یونس صفا آمر توحید پلان
۸. محترم یما جان متخصص پالیسی برنامه انرژی پایدار روستایی

و از همکاری و هماهنگی نزدیک نمایندگان محترم برنامه های کاری وزارت هر یک:

۱. محترم دیانا نوازی نماینده برنامه ملی میثاق شهروندی
۲. محترم احمد منصور منصوری نماینده برنامه راه سازی روستایی
۳. محترم انجنیر محمد نعیم نماینده ریاست آبرسانی و آبیاری
۴. محترم انجنیر محمد عارف نماینده دفتر انسجام برنامه های ساحوی
۵. محترم نوروز علی و فدا محمد نوری نمایندگان برنامه توانمند سازی زنان روستایی

و در نهایت از مشوره سازنده تمام ریاست های محترم مرکزی، ولایتی، مشاورین محترم و سایر مراجع ذیدخل که در ترتیب و تدوین این سند مهم سهیم بوده اند، ابراز داشته و موفقیت های مزید شانرا در عرصه خدمتگذاری به ملت مظلوم و فقیر دهاتی کشور از بارگاه ایزد متعال مسئلت دارند.